

De la Cámara:
ČAROVNÝ SVĚT

DE LA CÁMARA:

ČAROVNÝ SVĚT

ILUSTROVAL
ARTUŠ SCHEINER.

NAKLADATELSTVÍ KARLA ŠOLCE V KUTNÉ HOŘE.

ODVÁŽNÁ PRINCEZNA.

I. TAJEMNÝ HRABĚ.

V královském paláci v hlavním městě říše krále Gastona, o jehož statečnosti byly nejenom v království, ale i za hranicemi nesčetné písně zpívány, panovalo ticho jako před bouří.

Král Gaston nepromluvil již po dva dny na nikoho ani slovíčka, a to již něco znamenalo. Vrchní hofmistr si utíral co chvíli pot s čela, aniž si všimal, že si přitom cuchá vysokou, pudrovanou paruku, a mladí dvořané, kteří by zajisté za jiných okolností byli použili této příležitosti, aby se hofmistrovi smáli, chodili se svěřenými hlavami, přemítajíce, co asi krále souží.

A jediné bytosti, která mohla krále obveseliti, jeho dcerušky, princezny Riky, nebylo téměř viděti, a ukázala-li se kde, zdála se ještě zamlklejší nežli sám král.

„Věřu, že bych za to dal rád svou hlavu,“ prohodil dvorní šašek, stojící uprostřed dvořanů, „kdybych se dověděl, proč náš král na nikoho nemluví!“

„Ba, domnívám se,“ přerušil ho jeden z dvořanů, „že uděláš nejlépe, zažádáš-li do výslužby.“

Šašek již chtěl dvořanovi odpověděti nějakým žertem, když vtom bylo slyšeti hlas hofmistrův, který se pronikavě rozléhal královskými předpokoji:

„Vrchní vychovatelka a první čestná dáma, kněžna Xenie, ke králi!“

Z hloučku krásných dám v širokých krinolinách a v stříbrných parukách se oddělila starší dáma a pohlédnuvši úzkostlivě na ostatní váhavě odcházela do královských komnat.

Král Gaston ji očekával přecházeje prudce po pokoji a pohrávaje si jezdeckým bičikem.

Byl dosud mlád, avšak žal nad ztrátou milované choti a jakási neznámá starost předčasně zbrzdily vráskami jeho hladký obličej.

Když byla dvorní dáma vešla a učinila před králem poklonu, jakou předpisoval dvorní řád, poděkoval jí lehkou úklonou, načež přistoupiv k ní blíže pravil tichým hlasem:

„Milá kněžno, to, nač se vás nyní otáží, musíte zachovati v úplné tajnosti. Zajisté i vy jste zpozorovala změnu, jež se v posledních dnech se mnou stala. Nuže, sdělím s vámi její příčinu a prosím, byste nezapomněla, že jste vy první, a patrně též poslední, jíž se dostává této důvěry.“

Dvorní dáma se zarděla přes silné líčidlo nad touto poctou a opět se hluboce uklonila.

„Příčinou mé změny jest vlastně vaše svěřenka, má dcera, princezna Rika. Chci se vás tudíž zeptati, milá kněžno, pozorovala-li jste chování princeznino ode dne, kdy dovršila svůj sedmnáctý rok.“

Dvorní dáma se uklonila na souhlas.

„A neřekla jste mi nic,“ prohodil král káravým hlasem.

„Neodvážila jsem se...“

„Nu, již se stalo; ačkoliv víte patrně totéž co já, řeknu vám výsledek svého pozorování, načež vy doplníte a snad objasníte i to, co jest mi posud záhadou. Povšiml jsem si totiž, že ode dne, kdy se sešla korunní rada, v níž se mělo uvažovati o provdání princezny a hledání vhodného ženicha mezi syny sousedních králů, Rika zesmutněla, a aniž se mnou sdělila příčinu, plakala po celé dny, vyhledávajíc samotu. Víte sama nejlépe, milá kněžno, jak vroucně miluji své dítě, které jest mou jedinou radostí a jež učiniti šťastným jest nejpřednější tužbou mého života.“

Změna však, která se s Rikou stala, trápí mne velice, a dnes jsem se rozhodl, že po poradě s vámi musím tuto příčinu vypátrati, neboť princezna mi nechce nijak objasniti své počínání, a jedinou její odpovědí jest pláč a vzlykot. A nyní prosím, byste vy, jakožto její první čestná dáma, mi řekla to, co je vám známo.“

Kněžna se smutně usmála.

„Nevím o mnoho více, než vaše královská Milost ráčila říci. I já jsem se marně dotazovala princezny, proč je tolik smutná, nikdy však se mi nedostalo objasňující odpovědi. Toliko vím, že princezna volí k svým procházkám jezerní zátoku v nejzazší části zámeckého parku.“

„Co si tedy počneme? Mám se snad dotazovati o radu lékařů, anebo vybídnouti princeznu k cestě po své říši, by se rozveselila?“ A král rozrušen počal opět prudce přecházeti komnatou.

„Pochybuji, že lékařské rady nebo cestování by princezně prospěly. Lépe by snad bylo, vyzvědětii příčinu princeznina zármutku od ní samé.“

Král se zastavil před kněžnou.

„Víte dobře, že vám to dobrovolně nesdělí!“

„Snad bychom ji mohli k tomu přiměti,“ pravila váhavě dvorní dáma.

„Přiměti, ale jak?“

„Dovolí mi vaše královská Milost, abych pronesla svůj návrh?“

„Ovšem, vždyť proto přece jsem si vás povolal.“

„Nedaleko od sídelního města,“ počala kněžna tlumeně vypravovati, „při mořském břehu stojí malý zámek, ve kterém bydlí šlechtic, neznámé národnosti, zvoucí se hrabě Fénix, o němž se vypravuje, že se zabývá studiem neznámých, tajuplných věd.“

„Tedy čaroděj?“ přerušil ji král a svraštiv obočí pokračoval: „Podivné, že ho neznám, ba ani jsem dodnes nezaslechl jeho jména.“

„Hrabě Fénix nebyl dosud představen u dvora, a to jen proto, že jest tomu teprve několik dní, co přijel a zakoupil si tento zámeček.“

„A hrabě měl by mi pomoci?“ nedůvěřivě se otázal král.

„Slyšela jsem, že dokáže všechno, chce-li, neboť jest velmi hrd, a za svou pomoc nepřijímá odměny od nikoho.“

„Odkud to, kněžno, víte, pomohl snad hrabě Fénix vám samotné?“

„Mně nikoliv, královská Milosti, ale mému bratru, jehož dcerušku, která smrtelně onemocněla, rázem uzdravil.“

„Přál bych si vskutku, aby se hrabě Fénix ke mně dostavil,“ prohodil král s úsměvem.

„Domnívám se, že jest též jediný, jenž může princezně pomoci.“

„A domníváte se, že mé prosbě vyhoví?“

„Oh, královská Milosti!“ kněžna se uklonila.

„Pak bude snad nejlépe vypraviti k němu neprodleně posla.“

A král šel ke dveřím, a když tyto otevřel, div se nesrazil s hofmistrem, který s druhé strany do nich chtěl právě vejiti.

„Čeho si přejete?“ otázal se král prudce.

„Prosím za odpuštění, královská Milosti, ale šel jsem právě ohlásit hraběte Fénixe, který mi řekl, že jest očekáván vaší královskou Milostí.“

Král udiveně ucouvl a pak vyměnil rychlý pohled s kněžnou, jež nemohla potlačit výkřiku bázně.

„Uved'te neprodleně hraběte ke mně,“ velel král, načež pokynul kněžně, aby zůstala.

„Pan hrabě Fénix!“ bylo slyšeti pronikavý hlas hlasatelův, a král spatřil kráčeti předpokojem muže, který se před ním obřadně uklonil. Pohlédl naň se zvědavostí.

Hrabě Fénix byl oblečen s pečlivostí pravého dvořana předstupujícího před krále, ale král postřehl, i když se před ním uklonil, pláti v jeho velkých, jiskrných očích oheň hrdé a mocné vůle.

„Můj hofmistr mi ohlásil, že prý jste mu řekl, že přicházíte na mé přání, a přece se nepamatuji, milý hrabě, že bych vám byl již dal tlumočiti přání, vás k sobě povolati, ač nezapírám, že bylo tak mým úmyslem.“

Na tváři hraběte Fénixe jako by se letmo mihl úsměšek.

„Není to přece dlouho, co vaše královská Milost vyslovila: „Přál bych si vskutku, aby se hrabě Fénix ke mně dostavil. Nebyl jsem vzdálen příliš od paláce, a tak se mi podařilo královské přání co nejrychleji vyplniti.“

„Jste vskutku čarodějem, hrabě?“

Tázaný se lehce uklonil:

„Jsem vaším sluhou, královská Milosti.“

„Víte, proč jsem si přál vás poznati?“

„Vím, a abych mohl vyhověti královské žádosti, prosím, by byla zavolána princezna Rika.“

Král Gaston se obrátil k princeznině dvorní dámě.

„Kněžno, prosím, byste sem ihned přivedla princeznu.“

Dvorní dáma odběhla tak rychle, pokud jí jenom její objemnost dovolovala.

„Jste mocný, hrabě Fénixi, uzdravíte-li princeznu, nemohu vám nic nabídnouti, kromě svého oddaného přátelství, přijmete-li je.“

„Královská Milosti, princezna není snad nemocna tělesně, co jí však tíží, se dovíme. Učiním vše, co jest v mé moci, ale změnití předem stanovený osud není mně možno.“

Netrvalo dlouho, a do královské komnaty vešla princezna Rika.

Ve svém věku sedmnácti let byla zajisté nejkrásnější dívkou v celé říši krále Gastona. Její veliké oči, jež nad jemně klenutým nosíkem zářivaly dříve šelmovstvím, byly jakoby zastřeny závojem smutku.

„Drahá Riko,“ pravil král pohladiv princeznu po vláscích, jako hedvábí hebkých, když sklonila svou hlavinku, aby mu políbila ruku, „zde ti představuji hraběte Fénixe, kterého doporučuji tvé přízni.“

Princezna hbitě se obrátivši pohlédla na klonícího se hraběte, ale jakmile pozvedl hlavu a upřel na ni svůj pronikavý zrak, zachvěla se.

Hrabě vztáhl ruku proti princezně a pronesl nějaká slova, jimž král neporozuměl, a hle, princezna zavřela svá očka a sklesla na pohovku, u níž stála, pohřížena v jakýsi podivný spánek.

Král ztrnulý úžasem i bázni jižjiž se chtěl přiblížiti k dceři, hrabě však ho zadržel pokynem ruky a nedopřáváje mu ani času k otázkám promluvil k princezně mocným, rozkazujícím hlasem, při čemž se králi zdálo, že jeho oči srší blesky.

„Princezno Riko,“ pravil hrabě Fénix, „rozkazuji vám jménem vašeho otce, krále Gastona, abyste mu pověděla příčinu svého smutku.“

Princezna se zachvěla, jako by byla zachvácená lehkou křečí, a aniž otevřela oči, pravila tiše:

„Nesmím odpověděti!“

Král se bezradně zadíval na hraběte, ale ten se jen usmál, načež svraštiv obočí pronesl přísně:

„Princezno Riko, vy musíte mluvit, já, hrabě Fénix, vám poručím.“

„Nikdy!“ A kol pevně sevřených rtů jí vystoupila pěna. Hrabě vyňal z kapsy krátkou černou hůlku a dotkl se jí princezniných úst:

„Vypravujte vše podrobně – přeji si tak!“

Rika se uklidnila, její rty se oddělily, a počala zvolna vyprávěti svým melodickým hlasem:

„V den svých sedmnáctých narozenin jsem si vyšla na procházku k břehu jezírka, kde jsem si dříve vždycky tak ráda hrávala. Zapadající slunko barvilo rudě svými červánky vodu jezera, a když poslední paprsek se naposledy dotkl hladiny, zdálo se mi, že se tato zčeřila. Udiveně jsem se zadívala na tento neobvyklý úkaz, neboť bylo naprosté bezvětří. Pojednou nedaleko břehu, na němž jsem stála, se vynořil z vody jinoch...“

Princezna Rika se zamlčela.

„Pokračujte,“ velel jí hrabě Fénix a pokynul významně králi, který téměř nedýchaje napiatě naslouchal.

Princezna vzdychla a smutným hlasem se jala dále hovořiti:

„Jinoch téměř dívčího obličej je byl oblečen ve skvostné roucho, jaké nebývá zvykem nositi u nás, hlavu měl obtočenu sněhobílým šátkem, na němž zářil veliký rubín. „Riko,“ pravil, „jsi ztělesněnou vidinou mých snů, jsi dívkou, která jediná se stane mou milovanou chotí – ovšem ne dříve, dokud mne nevysvobodíš. Líbím-li se ti a domníváš-li se, že bys pro mne mohla i nebezpečí smrti podstoupiti, pokus se mne vysvoboditi, a podaří-li se ti to, bude štěstí naše nezměrné, a bohové se budou z nás radovati. – Jsem vládcem mocné říše, jejíž paní tě učiním. Máš dva měsíce na rozmyšlenou – rozhodneš-li se a budeš-li mne do té doby milovati, dostav se přesně po určené době při západu slunce v tato místa. Pamatuji si však, že při tvém dalším počínání nesmí ti býti nikdo nápomocen, ani radou, ani skutkem. Nuže, rozmysli si to...“

Princezna se na chvíli odmlčela, znavena jsouc nezvyklým nervovým napětím. Hrabě Fénix poznovu se jí dotknul svou černou hůlkou, načež napětí ihned povolilo, a Rika se jala pokračovati.

„Jinoch mi s úsměvem pokynul a počal mizeti. – „Kdo jsi?“ zvolala jsem.

„Jsem indický kníže – radža Ghita,“ zašeptal, pak se voda zavřela, a ztratil se mému zraku...“

Princezna povzdechla.

„A proč jste smutná, princezno?“ tázal se hrabě Fénix.

„Poněvadž tomu zítra budou dva měsíce ode dne, kdy jsem s Ghitou mluvila.“

„Proto jste tedy smutná?“

„Nikoliv, ale proto se rmoutím, že musím opustiti svého dobrého otce...“

„Mne opustiti – proč?“ téměř ustrašen vykřikl král Gaston.

„Miluji radžu Ghitu a chci ho vysvoboditi.“

Dříve nežli se mohl král vzpamatovati a promluviti, učinil hrabě Fénix rukama několik pohybů proti něžné hlavince princezny, jejíž podivný spánek se změnil v obyčejný.

Král si přetřel rukou čelo a obrátiv se ke dvorní dámě, kněžně Xenii, která byla tím vším, co viděla a slyšela, téměř polomrtvá, pravil chvějícím se hlasem:

„Zůstaňte, kněžno, u mé dcery, dokud se neprobudí, vy pak, hrabě, následujte mne do vedlejšího pokoje!“ a zamířil ke dveřím.

„Prosím, kněžno,“ pravil hrabě Fénix dvorní dámě, „až se princezna probudí, nezmiňujte se jí ani slovem, co se zde odehrálo a čeho jste byla svědkem – neboť princezna nebude míti tuchy o tom, co se nyní zde s ní dělo a že nám vyradila tajemství srdečka.“

Kněžna se samou bází před mocí hraběte neodvážila ani do očí se mu podívati a odpověděla mu mlčky hlubokou úklonou, jakáž přináležela toliko členům královských rodin.

Hraběti však nezbylo času k jejímu opětování, neboť král Gaston vrátiv se ode dveří zavěsil se do jeho rámě, a tak vešli oba do druhého pokoje, jehož dveře král zavřel.

Tam sklesl do křesla a vztáhl zoufale ruce k hraběti. Královský majestát ustoupil otcovské lásce.

„Zachraňte mé dítě!“ zvolal, pohlížeje prosebně na hraběte Fénixe.

Ten se smutně usmál:

„Nemohu zabrániti předurčení, avšak buďte ujištěn, královská Milosti, že se všemožně vynasnažím princeznu pomáhati, aniž by to tušila, neboť jí nesmíte brániti, rozhodne-li se radžu Ghitu vysvoboditi.“

A zatím co se král Gaston dotazoval hraběte Fénixe na vše možné, procitla ve vedlejšíh pokoji princezna Rika a udiveně upřela svá krásná očka na svou dvorní dámu, kněžnu Xenii.

„Co se dělo se mnou, milá kněžno?“ tázala se povstávajíc.

„Nevím, princezno,“ pokrčila tázaná rameny, „snad jste dnešním horkem jsouc unavena usnula v této komnatě. – Tak alespoň jsem vás našla.“

„Toť podivno,“ prohodila Rika a zamyšlena opustila pokoj, pokynuvši kněžně na pozdrav.

Tak ani princezna, ani nikdo z družiny královské, shromážděné v paláci, se nedověděl o tom, co se odehrálo v královských komnatách za přítomnosti tajemného hraběte Fénixe.

II. ČARODĚJŮV VRANÍK.

Druhého dne, kdy obloha připravujíc se k západu slunce se zbarvila červánky a v stromoví a keřích pestrobarevné ptáčekové přivírali v lehkém polosnění svá očka, by odpočinuli po celodenním zpívání na oslavu věčných bohů, vešly dvě postavy, v pláště zahalené, do rozsáhlého královského parku a zamířily cestou vysypanou jakoby zlatým pískem k jezeru, jehož břehy vroubily nejvýznamnější rostliny nejenom z královské říše, ale i ze vzdálených krajín zámořských.

Byl to král Gaston s hrabětem Fénixem.

„Nemohu uvěřiti, milý hrabě,“ pravil král, „že by se Rika odhodlala mne, byť i jen na čas, opustiti, aniž se dříve se mnou rozloučila.“

„Princezna se obávala, že by se prozradila, a jak víte sám, královská Milosti, radža jí to co nejpřísněji zapověděl.“

Mezitím došli oba k jezeru a ukryli se v houští keřů na břehu rostoucích.

Když slunečko jižjiž zapadalo za modravé hory, král Gaston lehce vzděchl, neboť se nedaleko mezi růžovými keři objevila princezna Rika.

Hrabě Fénix sňal s ramen plášť a přehodil jej králi přes ramena.

„Nyní jste se stal neviditelným,“ pravil s úsměvem.

„A což vy?“ tázal se král.

ODVÁŽNÁ PRINCEZNA.

„Soustředí se okolo sebe tolik své vůle, že se nikomu bez mého svolení nepodaří proniknouti zraky k místu, kde stojím.“

Mezitím stanula princezna u samého jezera, takže se jeho vlny téměř dotýkaly jejích zlatých střevíčků.

Poslední paprsek zapadajícího slunce se dotkl vodní hladiny – ta se rozčeřila – a právě tak, jak princezna minulého dne líčila pod rozkazující vůlí hraběte Fénixe objevení se zakletého radži – se toto odehrálo.

Z vln jezerních – podoben přízraku – vystoupil sličný jinoch ve skvostném nevidaném obleku a vážně, však s rozmarným úsměvem oslovil princeznu: „Princezno Riko, jsem nyní šťasten, neboť tvá přítomnost mi dodává naděje, že mne chceš vysvoboditi...“

Princezna, jejíž očka plála zvláštním ohněm, mu odpověděla chvějícím se hlasem, netušíc, že v té chvíli její otec nedaleko tiskne křečovitě v pohnutí ruku hraběte Fénixe.

„Radžo Ghito, jsem ochotna se pokusiti o tvé osvobození, i kdybych měla pro tebe svůj život obětovati – mluv, co mám činiti.“

Snědý obličej radžův zazářil štěstím: „Díky tobě, čarokrásná dívko,“ zvolal nadšeně, „nikdy, nikdy nezapomenu tvé vznešené odhodlanosti. – Nyní však poslyš. Daleko odtud, v říši, která se tří stran je oblévána moří, v mramorovém chrámu, jenž se nachází v nitru hory, na jejímž temeni leží věčný sníh, jest svatyně, v jejímž středu jest okrouhlá, veliká vodní nádrž. A uprostřed této nádrže nad vodu vyčnívající stojí socha boha, jejž ctí lid říši onu obývající. Na hlavě boha jest dýmáková korunka perlami zdobená. Podaří-li se ti sejmouti soše tuto korunku s hlavy, vynésti ji před svatyni a tam uprostřed sboru kněží zvednouti ji třikráte do výše svých očí a zvolati: „Volám tebe, radžo Ghito,“ – budu vysvobozen.“

„Ale proč tak až dosud nikdo neučinil,“ tázala se princezna, „vždyť není to přece tak těžké?“

„Nikdo tak neučinil již proto, že podmínky mého vysvobození jsou známy toliko nejvyššímu knězi, a ten jich nesmí nikomu prozraditi. A pak,“ radža se usmál, „kouzlo pozbuďte své moci jenom tenkrát, bude-li toto vše vykonáno princeznou z jiné země, která mne miluje.“

„Učiním vše!“ pravila princezna rozhodně, ale sotva to vyslovila, radža se jí hluboce uklonil, a voda se nad ním opět zavřela, dříve než se ho Rika mohla otázati, kterak se do oné říše dostane.

Bezradně stála na břehu, jsouc téměř zoufalá a snad by se byla již rozplakala, když tu zaslechla za sebou dusot koňských podkov.

Udiveně se obrátila – a ještě větší bylo její překvapení, když spatřila státi před sebou jako uhel černého vraníka, s dlouhou hřívou jemnější hedvábí, který bujně tepal půdu podkovou.

Přikročila k němu, chtějíc ho pohladiti, když si povšimla, že jest osedlán jejím vlastním sedlem.

Bez rozmyšlení se naň vyhoupla, vraník vesele zařehťal, a nežli se vzpamatovala, dal se do prudkého cvalu.

Princezně se zdálo, že se jeho kopyta již ani země nedotýkají. – A vskutku, když se poznovu rozhlédla, vznášel se vraník již nad korunami stromů a spěl stále výš a výše k oblakům.

Její otec, král Gaston, jenž byl všeho němým pozorovatelem, hrůzou jsa neschopen slova, pohlédl zoufale na hraběte Fénixe.

Ten mu však odpověděl vesele:

„Nemějte obav, královská Milosti, jest to můj vraník, který odnáší princeznu do radžovy říše. Budu nad ní bdíti a doufám, že ji neporušenou a šťastnou přivedu do vaší náruči.“

A když se ho král Gaston chtěl ještě na něco tázati a jemu předem poděkovati, zpozoroval, že hrabě Fénix zmizel.

Značně klidnější se vrátil král do svého paláce, kde zavolav si kněžnu Xenii sdělil s ní, že princezna odcestovala v doprovodu hraběte Fénixe, kterého ustanovil jejím lékařem.

Vskutku, kdekoliv to potom kněžna vyprávěla, bylo jí uvěřeno, neboť nikdo od té doby hraběte Fénixe nespatriil.

III.

V RADŽOVĚ ŘÍŠI.

Jak dlouho trvala vraníkova cesta oblačnou říší, princezna Rika nevěděla; neboť prudký let ji tak omamoval, že zavřela oči, a když je

opět otevřela, cválal již koník rozsáhlou rovinou mezi vysokou travou k horám, které se v dáli rýsovaly.

„Musila jsem jízdou pozbyti vědomí,“ pomyslila si Rika, rozhlížejíc se udiveně podivnými rostlinami, které na rovině rostly a jež znala pouze ze svých obrázkových knížek.

Nepocítila však strachu, neboť tušila, že ji podivný vraník jistě unáší k cíli. – „Snad je to radžův kůň,“ myslila si.

Slunce neúprosně vysílalo své žhavé paprsky na koruny palem, pod nimiž uháněl vraník se sličnou princeznou.

Rika byla již velmi unavena a pociťovala i značný hlad, když kůň dospěl úpatí skal a tam se zastavil před malou dřevěnou chatrčí.

Bez rozmyšlení seskočila se sedla. Jak byla ráda, že stojí opět na pevné zemi! Avšak když chtěla pohladiti koníka po hřívě, tu se dal tento do cvalu a nedbaje jejího volání záhy zmizel jejímu zraku.

Princezna velmi zesmutněla, ale pamětliva jsouc toho, že s vysvobozením radžovým budou zajisté spojeny ještě nepříjemnější věci, zaklepala na dveře chaty, aby její obyvatele požádala o pohostinství.

Avšak dveře se otevřely až teprve po druhém jejím zaklepání, a v nich se objevil starší muž tmavé pleti, jehož hlava byla obtočena prostým šátkem.

Když spatřil princeznu v jejích krásných šatech a bílé paruce, padl na kolena a vztáhnuv k ní paže jal se pronášeti, strachem se třesa, slova v řeči, jíž princezna jen trochu uměla mluvíti.

Porozuměla mu, že ji považuje za bohyni, nebo za nějakou mocnou nadpozemskou bytost: a věru dalo jí to dosti námahy, nežli se jí podařilo alespoň částečně se mu dáti poznati.

„Jsem právě tak z masa a kostí jako ty, a nejlepším důkazem mé lidské jsoucnosti ti bude, podáš-li mi trochu jídla a dovolíš-li, bych si u tebe odpočinula,“ končila princezna Rika svůj výklad.

„Nevím, vzácná paní, bude-li ti u mne chutnati, ale přes to jsem hrd, že ti mohu nabídnouti své pohostinství.“

Potom vybídl Riku, aby vstoupila do jeho chatrče, kdež jí předložil chléb, rýži a ovoce. Mezitím co jedla, vyprávěl jí Dargu, jak se totiž onen muž jmenoval, svůj život, život to chudého rolníka,

žijícího na pokraji pláně porostlé vysokými travinami, tam nazývané džunglí.

Když se princezna nasytila, srdečně mu poděkovala, podotknuvši, že si již dlouho tak nepochutnala. Její sdělení Dargu zřejmě potěšilo. Po chvíli ji odvedl do vedlejší místnosti, aby si odpočinula. Rika se nedala dvakrát pobízeti, a dříve nežli byste napočítali do deseti, usnula zdravým spánkem mladé dívky. A jistě se jí něco hezkého zdálo, neboť se ze spánku šťastně usmívala – co však to bylo, to princezna nikomu neprozradila.

Probudila se až druhého dne, když slunko již stálo hodně vysoko. Dosti dlouho ležela na prošlém lůžku vzpomínajíc na své poslední příhody. Konečně vyskočila, vyhlédla okénkem a spatřivši nedaleko vesele bublající potůček vyběhla bosa, s rozpuštěnými vlásky se k němu umýt.

Když však, osvěžena jsouc koupelí, se vracela k chatě, zpozorovala k svému velkému leknutí, že na stezce k chatě vedoucí se vyhřívá na slunci několik pestrobarevných, jedovatých hadů.

Jelikož nemohla bosými nožkami stezku přeběhnouti, jala se volati na Dargu, ale marně – ten byl již při slunce východu odešel do džungle. Zatím co volala, hadi, vyrušeni ze svého klidu jejím hlasem, se vztyčili a otočivše hlavy pohlíželi svýma malýma, hněvivýma očima na princeznu. Tato nevědouc, co si počítí, se vrátila spěšně k potůčku, kde usedla na skalku a brouzdajíc se nožkama ve vodě čekala, až se Dargu vrátí do chatře.

Záhy zapomněla na hady, nedaleko se vyhřívající, a jala se polohlasně prozpěvovati. Když však přezpívala již všechny písně, které uměla, a bylo jich hodně, a Dargu se stále nevracel, pohlédla poznovu na stezku, zda snad již se hadi neodplazili do svých úkrytů, ale tu poznala, že jich naopak ještě přibýlo.

Tenkrátě ji přešla odvaha, a snad by se již byla dala do pláče, když tu zpozorovala ležeti u kamene, téměř již v samé vodě, dlouhou stříbrnou tyčinku. Jsouc jata zvědavostí zvedla ji a se zájmem si ji prohlížela – neboť ona tyčinka nebyla nic jiného, než píšťalka zvláštního tvaru.

Rika byla zvědavá, jako bývají všechny dívky jejího větu, nasadila tudíž píšťalku ke svým něžně vykrojeným rudým rtíkům, aby zkusila, zda by dovedla na píšťalku zahrátí.

Pochybuji, že by kdy byla již něco podobného zkoušela, ale musím vám prozraditi, že se za malou chvíli rozléhala od potůčku čarovná melodie národních písní princezny smavé vlasti.

A Rika hrajíc na píšťalku zapomněla všeho. Opájějíc se hranou melodií seskočila s kamene a zamířila na stezku. Tam, uprostřed, se teprve vzpamatovala. Leknutím však div že neupustila píšťalku, neboť spatřila, že jest se všech stran obklopena hady, kteří polovztyčeni ji sledovali, kývajíce vážně hlavami do taktu. Jejich oči však již se neblyštěly hněvem, ale vyjadřovaly spokojenost a vděčnost za neočekávaný hudební požitek.

Když je tak princezna chvíli pozorovala, pozbyla bázně, a její očka zaplála opět šelmovstvím. Jala se hrátí veselou píseň, a hadi vesele se kývajíce, takže se jejich pohyby spíše podobaly jakémusi veselému tanci, ji nechali volně projíti až ke dveřím chaty.

Sotva Rika za sebou zavřela dveře, spokojeně si oddychla. Prohlížela si poznovu píšťalku, která ji zachránila, a tu zpozorovala, že jest na ní vyryto pod hraběcí korunkou písmeno F. Marně vzpomínala a hádala, kdo by mohl býti jejím majitelem – kterak však též mohla připadnouti na to, že píšťalka patří hraběti Fénixovi, kterého neznala a jenž slíbiv ji ochraňovati věrně plnil svůj slib.

Odloživši píšťalku jala se princezna česati si vlásky, pak si nasadila stříbrobílou paruku, oblékla si šaty a zanedlouho vyšla před chatrč sličnější než sama jitřenka, nejkrásnější ze všech hvězd. Ovšem, že nezapomněla vzítí si s sebou píšťalku, neboť hadi ji přede dveřmi již očekávali – bylo jich nepřehledné množství, malí, velcí, jednobarevní i pestří, snad všichni z celé džungle.

„Dobrá,“ pravila princezna, „neudělali jste mi dosud nic, a doufám, že budete i nadále ke mně hodní; a jelikož se Dargu dlouho nevrací, půjdu se podívati ke skalám, nenajdu-li mramorové svatyně, neboť myslím, že mne k ní vraník asi zanesl. – Můžete mne doprovoditi,“ zasmála se na hady, kteří si ji zvědavě prohlíželi, a přiloživši píšťalku ke rtům začala poznovu hrátí.

Přál bych vám, věru, viděti onen průvod, jaký co jest džungle džunglí nikdo neviděl, a vězte, že všichni, i kněží, shromáždění před skalními chrámy, i ostatní domorodé obyvatelstvo v hrůze padalo na obličej nemoouc pochopiti, kdo se to blíží.

Vskutku, byla to zvláštní podívaná. – Rozkošná, krásná dívka, v šatě, v tamější zemi nevidaném, bělostné pleti, hrající na stříbrnou píšťalku tak líbezně, že každý zapomínal všech svých starostí a běd, a následována nesmírným množstvím nejnebezpečnějších hadů, mezi nimiž byli i tak obrovští, že se o nich jen v pověstech vyprávělo. A ti všichni ji sledovali v ladných křivkách se plazíce a zkrotlí jako stádo beránků.

„Kde jest mramorová svatyně?!“ zvolala Rika na jednoho z kněží, který pro stáří nemohl dosti daleko uprchnouti a nyní polomrtev strachem se tiskl ke skále.

Třesoucí se rukou ukázal na uzavřenou bránu zasazenou do skály.

Již se chtěla tázati, kdo ji otevře, když několik největších hadů, kteří neslyšeli více píseň, již přestala princezna hráti oslovivši starého kněze, se vplazilo do popředí. A tu domnívajíc se ve svém hadím rozumu, že snad zavřená brána jim překáží v naslouchání okouzlujících melodií, opřeli se o ni, a brána se pod jejich obrovskou silou otevřela.

Kněží a lid, z dále vše pozorující, vypukli v zděšený křik, neboť mramorová svatyně, v nitru chrámu se nacházející, byla střežena smečkou divokých dravců – většinou obrovských tygrů.

To ovšem princezna Rika nevěděla, proto obklopena jsouc hady a neustále hrajíc na píšťalku vstoupila do chrámu, jenž, ač byl vtesán do skály, převyšoval svou nádherou vše, co až dosud princezna viděla.

Pojednou však byla její hra přerušena zuřivým řevem se všech stran se blížících šelem. Rika se ulekla – ale tu již hadi, kteří neměli v úmyslu klidně dopustiti, by byla ze hry vyrušována ona čarokrásná dívka, již si přisvojovali, ač sami bozi vědí, kdo jim k tomu dal právo, obklopili princeznu a osopili se na tygry tak hněvivě, že tito uznali za nejvýhodnější, utéci před jedovatými hadími zuby do všech koutů chrámových.

Tak jsou provázena stále svou podivnou družinou vkročila Rika do mramorové svatyně, kde byla uprostřed vodní nádrže, v jejímž středu byla socha tajemného, jí neznámého božstva, s dýmantovou korunkou perlami zdobenou, tak jak jí to radža Ghita vyličil.

Sotvaže se však princezna přiblížila k okraji nádrže, vynořily se z její vody ohydné hlavy vodních ještěřů, kteří zuřivě otevírali své obrovské tlamy s velkými, ostrými zuby. – A necht' Rika hrála sebe krásněji, ještěři nesdíleli nadšení hadů, jež tito jevili pro hudbu.

Princezna váhala, nádrž byla zajisté hluboká, a přitom tak rozsáhlá, že k soše boha bylo se možno dostatí toliko plováním. Avšak náhoda jí přispěla na pomoc. Jeden z malých hadů, který byl na samém pokraji nádrže a vesele se do taktu hrané písně kýval, smekl se a sklouzl do vody, kde ho v okamžiku jeden z ještěřů pohltil. Tento nepřátelský čin pobouřil hady, kteří vyplňovali celičkou svatyni, tak, že zapomenuvše hudby vrhli se do vody na ještěry.

Strhl se tak zuřivý zápas, že se princezna domnívala, že snad se nachází v samém pekle.

Voda, zarudlá krví drásajících se netvorů, vytlačena hadími těly z nádrže, se rozlila po svatyni. Jižjiž chtěla Rika utéci, když tu jeden z hadů, aby unikl čelistím největšího z ještěřů, uprchl na sochu boha. Ještěr však ho dosáhl a uchopil ho svými zuby. Had se bolestí zakousl do dýmantové korunky, která se sesmekla s hlavy sochy, takže had svíraje ji v zubech sklouzl zpět do nádrže.

Princezna zoufale vykřikla vidouc, že korunka, která měla radžu vysvoboditi, jest již pro ni ztracena. Snad by se byla vrhla pro korunku do nádrže, když tu ji spatřila, kterák dopadla nedaleko, byvši odhozena hadem zoufale zápasícím s ještěrem.

Hbitě korunku uchopila a nestarajíc se o zápasící hady, kteří si Riky více nevšimli, prchla ze svatyně, načež utíkala skalním chrámem tak rychle, že nebyla ani pronásledována žádným z tygrů, kteří ostatně byli přestrašeni hrozným hlukem zápasu v mramorové svatyni.

Konečně vyběhla z chrámu a zavřela za sebou těžkou bránu. Ale ani tam jí nebylo dopřáno oddechu, neb sotvaže kněží a lid opodál

stojící spatřili, že drží v rukou korunku sochy jejich boha, s velikým křikem a se zdviženými oštěpy k ní spěchali.

Všichni se podobali svou tmavou pleť a zuřivým křikem spíše d'áblům než lidem, ale Rika si jich nevšímala, nýbrž vidouc, že je obklopena se všech stran na ni se řítícími kněžími, připomněla si radžova slova a pozvednuvši třikráte korunku do výše svých očí zvolala svým sladkým, melodickým hlasem:

„Volám tebe, radžo Ghito!“

Jakmile po třetí zaznělo její volání, zablesklo se, zaburácel hrom a celá země se otřásla. Vše se zahalilo rudou parou, a když se rozplynula, klečel před princeznou sličný radža Ghita, líbaje lem jejích šatů a děkuje jí za vysvobození.

Pozvedla jej k sobě plačíc štěstím, a dlouhý polibek byl jedinou její odpovědí.

A ptáte se, co činili kněží a lid, kteří se již chtěli na naši princeznu Riku vrhnouti? Stáli lam nyní s otevřenými ústy a pohlíželi ustrašeně na líbající se dvojici.

Tu když se radža obrátil, poznali ho a všichni za hlasitého jásotu padali na kolena volajíce:

„Sláva, náš vládce se vrátil! Zdráv buď radža Ghita! Vysvobozen jest náš pán!“

Radža vzal d'émantovou korunku a vložil ji princezně na hlavu.

„Zde,“ pravil, „jest moje i vaše paní!“

Tenkrát propukl nový jásot, načež radža nařídil, by ihned byla přinesena nosítka, na kterých on a princezna byli doneseni do hlavního města, jež se rozprostíralo nedaleko.

A zatím co se celou říší šířila s větrem o závod zpráva o vysvobození jejího vládce a v sídelním městě a v paláci se konaly narychlo přípravy k slavnému uvítání, Rika majíc opřenu hlavinku o rameno svého Ghity usínala se sladkým úsměvem, by si odpočinula po hrozných útrapách a nebezpečích minulosti.

Pochybují, že by někdo dovedl vypsati jásot a radost obyvatelstva, když vítalo svého milovaného pána.

Teprve pozdě k večeru, když byli přijali hold všech knížat, kteří vedeni jsouce strýcem radžovým, jenž ho po dobu jeho nepřítomnosti

zastupoval, přišli se poklonit svému vládci a blahopřáli mu k vysvobození, radža s princeznou osaměli.

„Dosud jsi mi neřekl, drahý Ghito,“ pravila Rika, sedíc po boku radžově, „kterak se stalo, že jsi byl zaklet – od koho a proč?“

„Oh, to se stalo dříve, než jsem si pomyslí. Před dvěma roky byl jsem sousedním radžou pozván na velký lov tygrů. Přijal jsem pozvání, neb jsem byl náruživým lovcem, a za několik dní již pronásledovali jsme ty nebezpečné vládcce džunglí. Avšak v říši sousedního radži, právě tak jako v mé, jest zvláštní druh lidí, kteří vzývají boha v naprostém odříkání. Jedni odmítají jídlo, druzí zraňují svá těla, jiní nepopohnutě pohlížejí k obloze – a běda těm, kdož tyto svaté muže, za něž jsou považováni, vyruší z jejich rozjímání. V tom okamžiku nezná jejich hněv mezí, a jejich kletba postihne bez rozdílu stavu kdekoho. A tak já, vracaje se z lovu, náhodou jsem porazil jeda na koni jednoho z těchto světců, který bez hnutí zíral do slunce. Neznal mne a neváhal nade mnou vyřknouti kletbu – kletbu, ze které by nebylo pro mne vysvobození. Nejvyšší kněz mé říše, když mu bylo zjeveno, co mne stihlo, zmínil pokud mohl můj osud, alespoň v dočasné zakletí – z něhož jsi mne ty, moje sladká, bílá holubičko, vysvobodila.“ A radža Ghita se jal vroucně líbati princezniny něžné ručky...

Za několik dní, ve kterých byla slavena slavná svatba radžova s jeho královskou vysvoboditelkou, radili se mladí manželé o cestě do říše krále Gastona, neboť Rika toužila spatřiti svého otce a představiti mu svého chotě.

A tu ve chvíli, kdy pronesla toto přání, zařičel před palácem jí již známý vraník.

Radža rozloučiv se se svým strýcem vyhoupl se s Rikou na vraníka, který se vznesl do oblačné výše...

Ačkoliv král Gaston nosil bílou paruku, přece se proslýchalo – prozradil to totiž králův komorník – že královy vlasy za princezniny nepřítomnosti zbělely úplně. – Ba též ani sebe větší množství pudru nemohlo zakrýti četné vrásky, které zbrázdily královu tvář.

Král téměř s nikým nemluvil a nikoho k sobě nepouštěl.

Vrchní hofmistr, jenž si již odvykl vídati na královské tváři úsměv, div neodmlel, když doručiv králi dopis odevzdaný mu velitelem tělesné stráže, jenž ho obdržel od jakéhosi sluhy, spatřil, že se král po jeho přečtení dal do smíchu, pak propukl v radostný pláč a nestaraje se o etiketu jal se s přítloustlým hofmistrem tančiti po pokoji. Pak znovu a znovu četl list, který obsahoval toliko tato slova:

„Královská Milosti,

dnešního dne se k vám vrátí princezna Rika, nad kterou jsem dle svého slibu bděl. Promiňte, že se sám nemohu dostavit, ale jest lépe, když mne princezna nepozná...“

„Ten dobrý, šlechtyný hrabě Fénix!“ opakoval si stále král, tiskna k srdci list, jenž vskutku byl hrabětem psán.

Král dobře vytyšil, že hrabě se proto nechce s ním setkat, aby ho ušetřil vděčnosti, nebo odměny.

A že se smál král, smál se i přítloustlý hofmistr, a smál se celý dvůr. A smáli se šlechtici, duchovní i důstojníci, krásné dvorní dámy – o mládeži ani nemluvic. V sídelním městě bylo veselí, jakého již dlouho nebylo pamatováno, a když se roznesla zpráva, že princezna Rika se objevila v zámeckém parku, jak se tam dostala, nikdo nezvěděl, neboť vraník ihned opět zmizel, zahřměla děla na pozdrav, a lid se jal tančiti na ulici.

Za znění fanfár a hlaholu zvonů stanula Rika se svým chotěm, radžou Ghitou, před svým otcem.

Co psáti dále? Všichni slzeli radostí, hudby chodily po ulicích a vyhrávaly, večer byl uspořádán veliký ohňostroj a před královským palácem se stále tísnily tisíce lidu, provolávající bez ustání slávu.

Radžovi Ghitovi se velice zalíbilo ve vlasti jeho choti, a když si nasadil bílou paruku, jež mu výborně slušela k jeho snědé tváři, a oblekl šat královských bílých švalierů s purpurovým vyložením, byl nejhezčím kavalírem u dvora; však také Rika byla naň hrda. – A tak netřeba se diviti, že se mladí manželé rozhodli, k neskonalé radosti krále Gastona, trvale zůstat v jeho říši.

Radža vypravil posla do své vlasti s listem, v němž předal vládu svému strýci – a žil v neskonalém štěstí s Rikou. – Nebylo by snadno odpovědět na otázku, kdo byl šťastnější – zda Rika, či Ghita. Nyní již stále bylo veselo v královském paláci, v blahu a štěstí tonula též celá říše.

A starý král? Byl šťasten, jak jen dědeček šťasten může být, neboť se zanedlouho stal král Gaston vskutku dědečkem. Avšak i tenkrát, když po letech již, opíraje se o rámě svých vnoučat shrben se procházel parkem, zastavoval se na břehu jezera a se slzou vděčnosti vzpomínal na tajemného ochránce své statečné dcerky, princezny, nyní královny Riky – hraběte Fénixe.

KALIKRATOVA FLÉTNA.

V malé vísce nedaleko pokraje písčité pouště začínalo býti opět smutno, ticho ovanulo celý kraj.

V nízké komůrce v malé chýši seděla chudobná rodina.

Děvčátko se něžně tulilo k matce a Kalikrates, dospělý syn, zadumaně hleděl na ustaranou tvář otcovu.

„Otče,“ pravil po chvíli, „záhy nastane doba dešťů, a s ní se dostaví k nám i bída. Půjdu do širokého světa, bych neujídal beztak skrovného vašeho chleba...“

Otec nechtěl přivoliti, ale konečně sám uznal, že bude nejlépe, když se syn bude živiti sám, neb doma pro něho nebylo žádné práce.

Za krásného dne, po nevelkých přípravách nastalo loučení; otec, matka i malá sestřička, všichni, všichni slzeli, když Kalikrates opouštěl domov.

Rychlým krokem, se srdcem rozechvělým bolem, vyšel syn z otcovské chaty a z rodné vísky spěchal k palmovému lesu, rozprostírajícímu se na úbočí vzdálených hor.

Když šel již delší dobu, stanul na návrší dobře mu známém, kde starý datlovník rozprostíral své větve. Tam obrátil oči k tiché, chudé své domovině, neboť s návrší byl čarovný pohled na dědinu i nedozírnou poušť.

Zaslzeným okem pohlížel na nízkou otcovskou chýši, se kterou se byl rozloučil, kde zanechal ty, kdož mu byli dražší než vlastní jeho život.

Sáhl bezděčně do nevelkého tlumoku a vyňal pastýřskou flétnu.

Tento prostý nástroj přirostl chudému hochu k srdci právě tak, jako jeho domov. Nasadil ji ke rtům, a hle!... Tiché, snivé tóny flétny se chvěly nevýslovným žalem, a hned zase jako by zněly tichým šepotem háje, v němž se občas ozývá sladký ptačí zpěv.

Kalikrates vyluzoval čarovné tóny ze svého nástroje tak dlouho, až mocný proud slz přerušil jeho hru.

Ohlédl se, ještě jeden dlouhý pohled věnoval kraji, kde, ač v chudobě, byl tak nevýslovně šťasten – a pak rychle ubíhal v dálný, cizí, neznámý kraj...

Nad lesem ve zlatě zářilo nesčíslné množství hvězd.

Vysoké, štíhlé palmy byly oblity stříbrnými paprsky, a v dáli mezi hnjícími, větrem skácenými kmeny se míhala modravá světla, když se pod korunami stromů tichým krokem ubíral pozdní chodec. Zdálo se, jako by spěchal za klamnými světly bludiček.

Včas zastavil svůj spěšný krok a usedl na vlhkou trávu, na kterou po chvíli ulehl, by si ve spánku odpočinul; avšak dlouho nemohl usnouti, proto opět usedl a sáhl po své flétně.

Tiché, bolné tóny čarovným zvukem se smísily s tichým hovorem lesních stromů.

Dlouho Kalikrates hrál, když tu náhle v tichém lese rozžalo se množství zlatých světélek, a nežli se mohl z ustrnutí vzpamatovati, stálo před ním množství krásných panen.

V rozpuštěných vlasech skvěly se jim modré a bílé květy lotosů, bělostná ramena zdobena byla náramky z pestrých drahokamů.

„Jaký jsi umělec, milý příteli,“ pravily víly. „Víme, že jsi chud, pojď však s námi do našeho sídla, kde nám budeš hráti a s námi tančiti celý rok, potom se vrátíš bohat do rodné vísky ke svým drahým.“

Kalikrates přijal s radostí nabídku vodních vil.

Byla půlnoc, hvězdy zhasly; temnou nocí vedly víly jinocha-umělce lesními houštinami do svých čarovných sídel.

V krásném kraji, plném tmavých a pestrobarevných orchidejí a jiných vzácných květů, v překrásných korunách stromů zpívali zlatohlaví ptáčkové a jejich peří se lesklo září vybroušených drahokamů.

V neznámou dál se táhl háj, až náhle v polokruhu vroubil břeh lesního jezírka, na jehož modré hladině plula štíhlá loďka, z níž se do vody nořila dvě zlacená vesla.

V lodičce tiše plující seděl jinoch, jehož nádherný oblek byl poset démanty.

Tiše, smutně hleděl čarokrásným okolím; náhle povznesl ke rtům flétnu.

Tklivé tóny zalkaly jezerem, lesík se zachvěl tichým šelestem.

Byl poslední den roku, a poslední Kalikratova píseň zněla čarovným krajem.

Sotvaže dozněla, loďka náhle počala plouti rychleji, vždy rychleji, až se blížila k malému úskalí, na které náhle narazila.

Jinoch klesl do vody...

Ranní mlha se nesla ještě po horách, když nad písčitou pouští v purpurové záři východu vzešlo slunečko a ozlatilo návrší, kde Kalikrates se loučil s domovinou.

Pod starým stromem ležel spící mladý muž v šatě, ve kterém vyšel před rokem z domoviny.

Jeho flétna spočívala mu na prsou, svírána pevně jeho rukou.

Tam jej dopravily víly po onom nárazu na skalisko.

Probuzen sluneční září usedl a ztrnule se zahleděl na milovaný kraj.

Což bylo vše jen pouhý sen?

Sáhl na svůj oděv; byl to tentýž, ve kterém byl odešel.

Kam se poděl skvostný jeho šat? A kde jest příslibená odměna vil? – Jak krásný byl to sen!

Ani nevěda rozhalil chudičský svůj kabátec – a hle! pod kazajkou se třpytí ve sluneční záři nádherný oblek, plný zlata a démantů.

Překvapením zajásal s vědomím, že navždy bude vypuzena bída z nuzné chaloupky drahých rodičů.

A jásavé, rozkošné tóny jeho flétny se nesly milným krajem.

Když takto byl pozdravil otčinu, upial chudý kabátec a rychle spěchal k rodné chatě...

V chaloupce jeho rodičů bylo zatím stále smutno. Vzpomínali vzdáleného syna, jenž rok již dlel v cizině.

„Jak se mu asi vede?“ šeptal otec, a oko matčino se zarosilo slzami.

Co takto dleli pohrouženi ve smutné vzpomínky, ozvaly se táhlé, tiché tóny milé písně.

V malé chvíli se otevřely dveře, a v nich se objevil Kalikrates s flétnou v ruce – a již dlel v objetí rodičů, radostí plačících, a líbal je i malou sestřičku...

Zasmálo se slunečko okénkem světničky a paprsky jeho nebyly s to přemoci záři Kalikratova oděvu, který mu darovaly vodní víly.

Ale ještě jinak pamatovaly víly na svého oblíbence. V jeho kabátci našli žasnoucí rodiče množství zlatých peněz.

Kalikrates vystavěl na návrší, na kterém se ze sna probudil, pevný hrad, jenž daleko z pouště byl viditelný, a žil šťasten se svými rodiči.

Velmi pilně počal studovati, aby nabyl potřebného vzdělání na rytíře, a záhy vynikal moudrostí a odvahou.

Po čase se vydal poznovu do světa, aby si vyhledal nevěstu.

Jel mnoho dní, až přijel k městu, kde panoval hluboký smutek, jak prozrazovaly smuteční prapory s věží vlající.

Zastaviv se v bráně ptal se setníka velícího stráž, co to znamená.

Setník mu pověděl, že královská princezna byla v den své plnoletosti začarována v malé děcko, a do tří dnů zemřela.

Po její smrti byla každý večer před hrobkou, v níž byla pochována, postavena stráž, a na stůl položena stříbrná mísa s cukrovinkami a pohár vína. Každého jitra byla však stráž nalezena mrtva se zlomenou šjí.

„Proto se již nikdo neodvažuje jiti na stráž, ačkoliv dal král vyhlásiti, že kdo jeho dítě vysvobodí, stane se princezniným chotěm a jeho nástupcem,“ doložil setník.

Kalikrates si umínil, že se o to pokusí, a žádal setníka, aby jej u krále ohlásil.

„Vyříd'te, prosím, že jakýsi rytíř se nabízí státi v noci na stráž, u hrobky.“

Setník vrtěl povážlivě hlavou a mínil, že je cizinec dojísta velký hrdina, a v tom se opravdu nemýlil.

Když přivedli Kalikrata do přijímací síně, král se velice zaradoval a odevzdav mu skvostné brnění, meč, oštěp a štít, udal mu hodinu, kdy má ke hrobce jiti na stráž.

Ale když se určená hodina blížila, bylo Kalikratovi přece dosti teskno, neboť si vzpomněl na sestru a na rodiče, kteří v dáli jistě netuší, do jakého nebezpečí se vydává.

Přišed ke vchodu do hrobky uslyšel jakési tiché hlásky, dle kterých poznal spanilé víly své domoviny.

„Kalikrate, chod' jen pilně před hrobkou, a poslední čtvrt hodiny před půlnocí odlož zbraně a skryj se dobře za mramorovou obětní nádobu. Úderem dvanácté hodiny se otevře hrobka, dítě vyjde ven a bude tě hledati, ale marně. Bud' opatrný a budeš št'asten!“ A hlásky neviditelných vil umlkly.

Kalikrates uposlechl rady vil. A skutečně, právě o půlnoci se otevřela hrobka, a malé, překrásné dítě z ní vystoupilo, rozhlédlo se, načež pravilo:

„Otec mi poslal dnes stráž, ale zapomněl na občerstvení, ba ani nevím, kde má stráž vězí!“

Zakletá princezna se vznesla do výše a usednuvši na vrchol hrobky počala polohlasně zpívati.

Zpívala skoro celou hodinu smutnou jakousi píseň, a tu zpátky letíc uzřela našeho rytíře.

„Rytíři,“ zvolala, „proč ses neozval? Nemám již kdy se tebou zabývati.“

A sestoupila úderem jedné hodiny opět do hrobky, jež se sama opět uzavřela.

Ráno přijel král a zvolal všecek rozradostněn:

„Ty, můj čacký reku, doufám, že mé dítě vysvobodíš!“

A vzal Kalikrata do svého královského vozu a jel s ním do zámku, kde byla na jeho počest uspořádána skvělá hostina.

Navečer pravil král:

„Nyní můžeš jiti na procházku, po libosti, večer se však opět odebeř ke hrobce na stráž.“

Kalikrates se procházel tichými ulicemi města, ale záhy znaven po probdělé noci zašel zpět do komnaty k obývání v paláci mu vykázané, kde ulehl na lehátko a brzy usnul.

Ve snu se mu zdálo, že slyší opět hlasy vil:

„Poslyš, chceme ti říci, co je ti dnešní noci činiti, by se ti nic zlého nepřihodilo. Než započnou bíti hodiny dvanáctou, schovej se za sochu bohyně Noci, tam tě zakletá princezna neuvidí.“

Kalikrates se zanedlouho probudil a spánkem jsa posilněn šel do chrámu, kde pilně opět obcházel před hrobkou, učiniv vše ostatní jako předešle, až posléze se ukryl za sochou bohyně Noci.

Udeřením dvanácté se otevřela hrobka, dítě vyšlo ven a ohlédnuvši se pravilo:

„Otec mi sice stráž poslal, ale zapomněl na občerstvení, ba ani nevím, kde je má stráž!“

Princezna se lehce vznesla do výše a počala ještě smutněji zpívat než noci předešlé, načež se snesla zpět do hrobky.

Když se hrobka zavřela, vystoupil Kalikrates z úkrytu a procházel se před hrobkou až do rána, dokud nepřijel král se svým vozem.

Náš rytíř mu vyprávěl, že princezna již po dvakrátě pohřešovala občerstvení, a tázal se, proč král obě nekáže postaviti ke hrobce.

„Díš pravdu,“ pravil král, „rozkázal jsem to již, ale když zůstávalo vše netknuto, zcela se na to zapomnělo; zítra však bude tam vše, čeho moje zakletá dcera pohřešuje.“

Kalikrates celý volný čas ztrávil hrou na svou flétnu, na kterou téměř zapomněl, a tu se mu zdálo, že v tónech slyší zpěv vil:

„Schovej se, milý hochu, nežli bude tlouci dvanáctá, a než dítě přestane zpívat, sestup místo něho do hrobky a hraj nejkrásnější píseň na svou flétnu!“

Kalikrates se odebral uspokojen do chrámu, obcházel do tří čtvrtí na dvanáct před mramorovou hrobkou, pak odložil meč, brnění, oštěp i štít a schoval se v houští palem, které stály rozestaveny kolem hrobky.

O půlnoci se tato otevřela, dítě z ní vystoupilo a ohlíželo se volajíc:

„Dnes mně sice otec poslal cukrovinky i víno, avšak stráž nevidím. Můj věrný rytíři, ozvi se a pojď se mnou večeret!“

Kalikrates však neuposlechl, ba mezi palmami se téměř neodvažoval ani dýchat.

Tu dítě ve zlosti roztrhalo na tisíc kousků svůj oděv, pak snědlo cukrovinky, ba i plný pohár vína vypilo.

Potom se vzneslo na hrobku, ale zpívalo téměř jen okamžik, neb zaslechlo čarokrásnou hru na flétnu.

Když se sneslo ze zvědavosti ke vchodu hrobky, uželo v ní ležeti Kalikrata – tenkrátě poděšeně zvolalo: „Rytíři, vstaň, vždyť toto jest mé místo!“

Ale ten sebou ani nepohnul, jen hrál stále krásněji...

Dítě nepohnutě naslouchalo, když tu odbila jedna hodina, a hrobka se rázem nad Kalikratem zavřela...

V době, kdy paprsky ranního slunce nesměle ozářily hrobku, tato se otevřela, a Kalikrates, jenž v ní byl usnul, procitl a spatřil před hrobkou místo dítěte čarokrásnou dívku, která jdouc mu v ústrety pravila:

„Můj rytíři, tys mne vysvobodil, staň se proto též mým chotěm!“ A podávala mu svou malou ručku, jejíž útlé prstíky se zlacenými nehty Kalikrates, omámen její krásou, s úctou a radostí zulíbal.

Když pak přijel sám král se svým drahocenným vozem a uviděl svou dceru vysvobozenou, poslal pro stříbrný vůz princeznin.

Poté vstoupil Kalikrates s krásnou nevěstou do vozu, král vstoupil do svého, a jeli prudkým cvalem do paláce.

Za krátký čas se konala veliká hostina, k níž pozval Kalikrates své rodiče, sestru i vodní víly, a v hlavním městě i po celé říši oznamovali královští hlasatelé, že princezna jest vysvobozena, a její osvoboditel že ji pojme za choť a následníkem královským se stane.

Byla proto veliká radost po celém království, černé sukno, smuteční prapory byly již dříve strženy a vyměněny za prapory královských barev, a veškeren lid plesal a jásal.

Ze všech pak nejšťastnější byla vysvobozená princezna, když za snivých, měsíčních nocí naslouchala Kalikratově kouzelné hře na flétnu.

NEVDĚČNÝ KNÍŽE.

Na vysoké skále nedaleko mořského břehu se vypínal mohutný hrad, jehož kulaté věže byly viditelné i z lodí daleko v moři plujících.

Po skále vedla točitá, s námahou vytesaná cesta ke hradní bráně, do které však se bylo možno dostatí toliko přes padací most, jenž byl vždy spuštěn za dne přes hluboký příkop, za noci pak vytažen na mohutných řetězech, a nad ním, na hradní bráně se procházela stráž.

Hrad i s okolními pozemky, dědinami a několika rybářskými vesničkami patřil velmi bohatému a mocnému knížeti Ludvíkovi, který v něm obýval se svými třemi dcerami a komonstvem.

Jednoho dne se procházel jeden z jeho družiny, chudý rytíř René, po břehu potůčku, který se vinul ve šťavnaté zeleni lučin, rozprostírajících se na břehu, a pod skalou se vléval do moře.

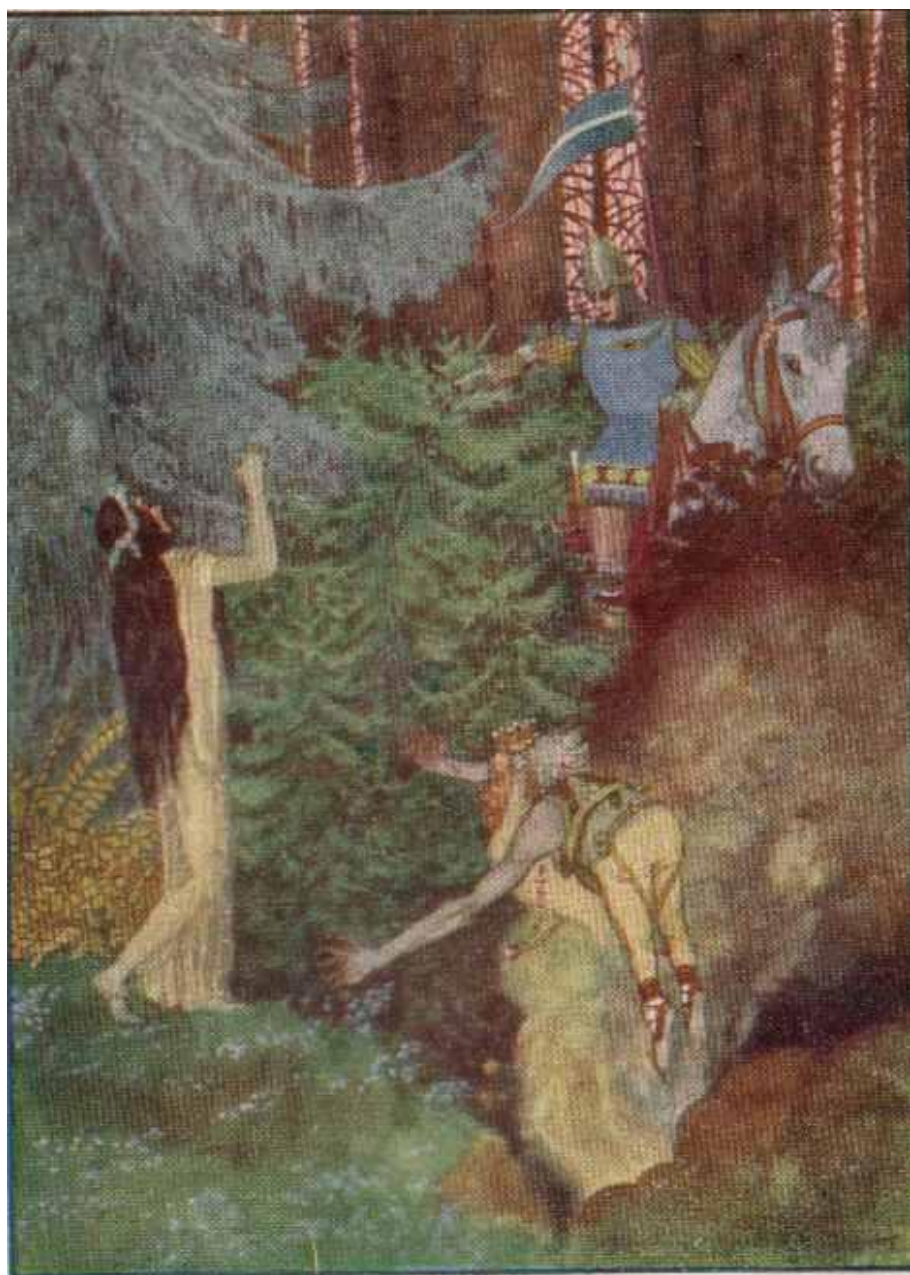
René byl tak mlád a sličný, že se říkalo o něm, že jest v celém světě nejkrásnějším mužem. Ale toho dne bylo jeho čelo zachmuřeno; popěvuje si jakousi zádumčivou píseň pohlížel na hru vlnek vesele bublajících.

A milý René měl vskutku proč být smuten! Jeho otec i matka zahynuli v lítém boji, když jeho rodný zámek na nedalekém ostrově byl od loupeživých rytířů vyloupen a zapálen. Sám jen zázrakem byl zachráněn, byv v té době se svým zbrojnošem na lovu na pevnině. Po hrozném konci svých rodičů byl René přijat jako páže ke dvoru královskému, kde si ho každý oblíbil pro jeho bystrost, duchaplnost a šlechetnost.

Když vospěl v jinocha, dobyl si svou statečností rytířských ostruh a vstoupil do šlechtické družiny u dvora knížete Ludvíka.

Nebyl tam však ještě dlouho, a již cítil, že vášnivě miluje nejmladší dcerušku knížete, princeznu Blanku. Ale ani ona neodolala ohnivému zraku rytířovu, a vbrzku slyšely staré borovice přísahy věčné lásky.

Její obě sestřičky, kterým se René též velmi líbil, nepřály Blance jeho lásky, a když se jim nepodařilo jeho věrnost k Blance zviklati,

NEVDĚČNÝ KNÍŽE.

žalovaly to otci, který se proto velmi rozhněval, neboť nemohl strpěti, aby knížecí dcera milovala pouhého rytíře z jeho družiny.

A právě onoho dne, kdy se René procházel po louce, byla Blanka odvezena na vzdálený hrad, v nitru země se vypínající a náležející jednomu z přátel knížete Ludvíka.

Slunečko již zapadalo, a stromy u potůčku vrhaly dlouhé stíny, když se René vrátil na knížecí hrad.

Na nádvoří upoutal jeho pozornost nezvyklý, veliký hluk, ne nepodobný poplachu. Stráže, rytíři, vše pobíhalo ve zmatku, a záhy zvěděl toho příčinu.

Průvod, který se ubíral s princeznou Blankou lesem, byl náhle přepaden jakýmsi divým mořským národem, jenž musil za nedávné bouře někde u lesem porostlých břehů přistáti, a který skoro všechny muže knížecí stráže pobil, aby jí princeznu s jejími družkami odvedl s sebou do lesů.

Zraněný, jediný zachráněný zbrojnoš přinesl tuto hroznou zvěst na hrad.

René pološilen obavou o svou drahou Blanku vběhl do své komnaty, v níž obýval ještě s jinými rytíři; a sňav se stěny svou válečnou zbroj pádil do stáje, kde mu již sluha osedlal rychle jeho dobrého koně, vyšvihl se do sedla a vyrazil v nejprudším trysku směrem, kudy se byl průvod bral, nedbaje volání samého knížete, který si nyní v zoufalství rval šediny, že svou tvrdostí zavinil neštěstí své rodiny.

Kníže Ludvík i ostatní se obávali o život čackého Renéa a volali za ním, aby se připojil k oddílu obrněných rytířů, který pod velením knížete měl pronásledovati únosce, ale René jich již neslyšel; toliko kotouče zviřeného prachu označovaly cestu, již ujížděl.

Nescházelo mnoho k půlnoci, když René dostihl místa, kde byla princezna přepadena.

Za jasného svitu měsíčního rozpoznával na lesní písčité půdě ležící těla rytířů, svých druhů. Všichni však již byli chladnými mrtvolami.

Náš rytíř se jal bez prodlení pátrati po stopách divochů, což v písčité půdě řídkého lesa nebylo obtížné.

Svívalo, když René, jeda stále po stopách, se octl před skalní kotlinou, kam vedly stopy. Všude bylo hluboké ticho.

Neváhaje dlouho pobodl koně, by jel dále, když tu ze skalních balvanů se vynořila obrovská, nahá postava divocha, patrně tam hlídku konajícího.

Ale nežli se tento z údivu vzpamatoval, zasvištěl vzduchem šíp, který René ze své kuše vystřelil, a divoch klesl bez jediného výkřiku s protknutým hrdlem k zemi.

Hrůzou však vstávaly rytíři vlasy na hlavě, když uviděl uprostřed kotliny divochy křepčící kolem velké hranice, do které byly zajaté panny jedna po druhé metány. Dívky byly již téměř všechny vyhubeny, toliko ještě tři zbývaly na živu, a ty ležely ve mdlobách; vedle nich stáli dva silní divoši, kteří se právě chápali Blanky, by jí připravili podobný osud, jako ostatním dívkám její družiny.

Princezna byla bledá, její krásné vlasy se rozpoutaly zápasem, a její oči horečně plály; a jako by doufala, že jenom její rytíř ji může zachrániti, volala zoufale:

„René, René!“

Zaduněla země, zajiskřilo se pod kopyty koně, a jarý hlas Renéův hromem zaburácel kotlinou:

„Nestrachuj se, má drahá, zde jsem!“

A nežli se divoši vzpamatovali z překvapení, barvila jejich černá krev zemi.

A když náčelník ozdobený péry chtěl svolati všechny v šik, bylo již pozdě.

Za nemalou chvíli nezbylo z celého tábora divých mužů ani jednoho na živu.

Tak vykonal René rekovný čin, jakému tehdy nebylo rovno.

Princezna Blanka, sotvaže ji René osvobodil z pout, klesla před ním na kolena i se svými družkami, vzdávajíc mu díky za své vysvobození.

Když kníže s družinou dostihl rokle, našel rytíře se svou dcerou v objetí a opodál ještě strachem se třesoucí ostatní dívky.

Kníže Ludvík se lehce zachmuřil vida tuto skupinu, ale nezbylo mu nic jiného, než rytíře pochváliti za jeho hrdinství, které jeho družina s jásotem oslavovala.

Po návratu byla na hradě konána velká slavnost, které byl přítomen téměř veškeren lid z panství knížete Ludvíka.

Vše se obdivovalo hrdinovi, jen kníže jaksi zapomínal.

A za několik dní, když viděl, že jeho dítě jest zachráněno, zatvrdil se v srdci a rozhodl se princeznu Blanku přece poslati na vzdálený hrad, nedbaje jejího pláče, ani reptání rytířů, vinících ho z nevděčnosti.

A vůli svou provedl.

Princezna, tentokrát doprovázená silně ozbrojeným průvodem oděnců, bez nehody se dostala na panství přítele knížecího, na zámek vévody Filipa.

Vévoda Filip, o jehož bohatství a nádheře zámku se vyprávělo široko daleko, vlídně a s dvornou roztomilostí přijal dceru svého přítele.

Avšak přes velké pozornosti a pocty, kterých požívala, zůstávala Blanka smutná a vzpomínala na svého miláčka; ale čas hojí všechny rány a dává zapomínati, a tak i Blanka zapomněla.

Zatím René, roztrpčen jednáním knížete Ludvíka, vystoupil s mnoha jinými šlechtici z jeho služeb a odejel do širého světa získat si k svému rytířskému erbů ještě bohatství, aby se mohl snad potom ucházeti o ruku princezny Blanky.

Po různých dobrodružstvích dojel až do hlavního města království, kterému vládl mladý král Pedro.

Tento obdržel darem od sousedního vladaře ohromného býka, i stanovil se šlechtou své říše velikou odměnu tomu, kdo býka v otevřeném boji přemůže.

A právě v den příjezdu Renéova byl konán zápas.

Nesčetné množství lidí se dívalo s králem a celým dvorem na napínavé divadlo. Hlasatelé vždy ohlásili jméno rytíře, který hodlal

zápas podstoupiti, ale žádný z nich nezůstal na živu, neboť ukrutný netvor každého svými rohy rozsápal.

Žádný již, ani nejpřednější zápasníci země, ač zápasy s býky tam byly velmi oblíbeny, si netroufal podstoupiti boj s divokým, obrovským býkem, když se ozvalo volání hlasatele:

„Šlechtic René!“

Všichni oněměli údivem při pohledu na krásného jinocha, který v hold sklonil meč před lóží královskou a jako k tanci se s úsměvem rozjel na svém hbitém koni proti býku, jenž nevyčkáváje útoku sám se proti němu řtil.

René prudce strhl koně, že se vzepial, a rozrušené zvíře se minulo cíle. Ale tu již také rytíř seskočil s koně, jeho meč se kmitl v slunečním jasu, aby bleskem protkl srdce býka, jenž klesnuv na přední nohy bezvládně se svalil do zkrvaveného písku.

Za ohlušujícího pokřiku pochvaly a slávy předstoupil před královskou lóží, by přijal od krále odměnu.

Král Pedro však pozval Renéa, aby byl několik dní hostem v jeho paláci, což tento s povděkem přijal.

Asi druhého dne po zápase přišel do síní paláce pěvec, líčící ve své písni, kterou před králem zpíval, rytíře, který sám jediný přemohl kmen mořských divých mužů; jak se podivil král Pedro, když zvěděl, že oním hrdinou jest jeho host – René. Vážnost Reného tím více stoupla, a každý pohlížel k němu s velikou úctou.

Když uplynulo již dosti času od doby, co byl René hostem u krále, předstoupil náš rytíř před jeho trůn, by se králi poděkoval za poskytnuté pohostinství, kterého nemínil déle uživati.

Ale král nechtěl o jeho odchodu ani slyšeti a nabídl mu, aby zůstal navždy u něho a stal se jeho rádcem. René s velikou radostí přijal nabídku velkodušného krále.

Byl nyní šťasten, neboť byl u cíle svých snah, ke kterému dospěl svou statečností.

Ale netěšil se dlouho z klidného štěstí, neboť se jednoho dne dověděl, že princezna Blanka byla nucena uposlechnouti svého otce a provdati se za vévodu Filipa.

Král, který vbrzku poznal změnu na svém rádci, kterého si zvykl považovati za sobě rovného, dopátrav se příčiny jeho smutku snažil se jej potěšiti, leč marně.

I rozhodl se, aby Renéa přivedl na jiné myšlenky, poslati jej s poselstvím k sousednímu vladaři, králi Fernandovi, od kterého kdysi obdržel darem býka. Domníval se, a to plným právem, že René najde cestou i u cizího dvora rozptýlení a že snáze zapomene.

Povýšil rytíře do stavu hraběcího, což však nevzbudilo u nikoho závisť, neboť si každý Renéa pro jeho statečnost a moudrost vážil, a vypravil jej s nádherným průvodem ke králi Fernandovi s poselstvím.

A král se neklamal. Život u cizího dvora, slavnosti a zábavy, pořádané k jeho počtě jako vyslance krále Pedra, zaplašily úplně smutek z jeho srdce – a mladý hrabě zapomněl na princeznu Blanku i jejího nevděčného otce.

Kdysi při štvanci, která byla na divokou zvěř v rozsáhlých hvozdech pořádána, oddělil se René od družiny lovců a zbloudil v hustém loubí. Marně se dovolával lesním rohem své družiny; toliko hlas ozvěny mu byl odpovědí.

Hrabě byl však příliš statečný, aby se proto znepokojoval, a ježto přikvačila již noc, pátral po příhodném místě k přenocování.

Vtom uslyšel nedaleko tklivý pláč.

Popojel a poodhrnul větve houštiny, kde opřena o starou jedli stála bytost neobyčejné krásy.

Dlouhé černé vlasy zdobené bílými květy citroníku zahalovaly tílko bělejší lilie.

Sotvaže spatřila Renéa, rozpíala k němu paže a prosebně zaštkala: „Zachraň mne, zachraň mne!“

Překvapen jejím zjevem, neboť byla krásší všech žen, které kdy viděl, René se otázal třesoucím se hlasem po příčině jejího žalu.

Se vzlykotem mu vyprávěla, že jest dcera Marie Anny, která byla lidem upálena, neboť ji pokládali za čarodějnici. Jí samotné se stěží podařilo uprchnouti z dosahu lidí ji pronásledujících. Však lépe by jí bylo bývalo, kdyby byla mohla sdílet osud své matky, která nikdy nikomu nic zlého nezpůsobila, naopak, lidem jenom svými vědomostmi pomáhala.

Ale lid je vždy nevděčný a zapomíná, a tak i tentokráte se snadno dal poštvať králem zlých lesních skřítků, úhlavním to nepřítelem její matky. A do jeho říše nebohá dívka nyní zabloudila.

„Neboj se, ochráním tě již!“ dvorně pravil hluboce se jí ukloniv René, „kterak ti však říkají, krásné dítě?“

Povznesla k němu s důvěrou své zářící, ač ještě uslzené oči:

„Aurora!“

Ale sotva domluvila, rozevřela se země, a před nimi stanul ohyzný skřítek s korunou na hlavě a s jízlivým smíchem vztahoval po ní své dlouhé ruce.

René bleskem seskočil s koně a objal v ochranu Auroru.

Trpaslík se zlostně zasmál a uchopiv malou větvičku hodil jim ji pod nohy.

Rázem se tato změnila ve velikého hada, který se omotal kol útlého tílka Aurořina. Ale hrabě René bez bázně uchopil hada, a dříve než mohl dívku uštknouti, ut'al mu hlavu.

Pátral po trpaslíkovi, který byl však zatím zmizel.

Posadil proto rychle dívku před sebe na koně a nedbaje nastalé tmy zasadil koni ostruhy a ujížděl temným lesem.

Rozpoutala se hrozivá bouře a vichřice. Hrabě zahalil svým pláštěm chvějící se Auroru, když tu při svitu blesku uzřel proti sobě se blížiti hroznou příšeru, obludu to koňského těla s dračí hlavou, na jejímž hřbetě seděl sám král skřítků, mávaje ohnivým mečem.

René pevně tiskl hrůzou omdlelou dívku k sobě a sám s taseným mečem se připravoval na jistou smrt, neboť co by zmohly v nerovném nastávajícím boji jeho zbraně!

Ale jeho kůň, rovněž poděšen příšerným zjevem, se dal do šíleného letu přes rokle a kořeny.

Konečně, konečně dosahovali již okraje lesa, když ucítil René otravný dech nestvůr.

Otočil se a máchl po pronásledovatelích svým mečem, který se roztránil o ohnivý meč skřítkův, ale v témže okamžiku věrný kůň velikým skokem vyrazil z lesa na lučiny, kam již nesahala moc krále trpaslíka.

Ještě za noci dorazil René do královského paláce, nikým téměř neviděn.

Dlouho seděl hrabě René a přemýšlel o nebezpečí, z kterého tak šťastně vyvázl, a nebýti čarokrásné Aurory, která na pohovce spala tichým spánkem unaveného děcka, byl by vše pokládal za pouhý sen...

Zanedlouho po této příhodě se vrátil René k svému králi Pedrovi, nejen vyléčen ze svého zármutku, ale i s milovanou svou chotí Aurorou.

Po nějaké době vypukla válka s říší, kde si René dříve získal ostruhy rytířské.

Král Pedro jej jmenoval vrchním velitelem vojska, a hrabě vytrhl proti nepříteli, provázen svou chotí Aurorou, která se od něho nechtěla odloučiti.

Nepřátelskému vojsku velel kníže Ludvík. Ale jakmile se jeho vojíni dověděli, že proti nim velí sám statečný René, odhazovali zbraně a vzdali se mu dříve, než první šíp zasvištěl vzduchem.

Kníže Ludvík, vida jednání svých vojínů a připomenuv si svou nevděčnost a křivdy spáchané za svého života, sám se probodl.

A s vojskem se vzdala zároveň celá země, vypudila bývalého krále a vstoupila v lenní závazek ke králi Pedrovi, který jmenoval Renéa tamním místokrálem.

Tak došel René svou statečností a moudrostí nejenom konečného a pravého štěstí, ale i moci a slávy.

LESNÍ PERLIČKY

V dálném kraji, na úpatí vysokých hor před dávnými lety bývala malá vesnička.

Její dřevěné chaloupky se krčily na horském úbočí a jejich nízké krovy byly pokryty slámou.

Byla to milá vesnička, v níž žil bodrý a dobrý lid, bohužel – chudý.

V nejmenší z nejhudších chat vísky žila vdova s krásnou, zlatovlasou dceruškou.

Byly nuzně živý; kousek políčka u chaloupky a několik oveček mimo chatu bylo jediným jejich bohatstvím.

Ovečky vodila Anita – tak se totiž dívčina jmenovala – na pastvu k blízkému háji, ke kterému ji vždy mocně táhlo zvláštní kouzlo, takže i když již napadl sníh a ovečky musily doma zůstat, Anita se sama často do háje rozběhla.

Nastal první měsíc v novém roce. Byl večer a dívce se doma stýskalo, neboť její matka odešla na besedu k sousedům.

Malým okénkem se Anita zadívala na blízký les a v její hlavince uzrál úmysl rozběhnouti se do háje, který zářil ledovými krystaly, a úmysl svůj též provedla.

Úzké pěšiny byly posypány sněhovými vločkami a stromy s křovinami byly obaleny jakoby stříbrem.

Zimní krása dívčinku tak dojímala, že zapomněla na chaloupku, zapomněla na mrazivý vítr a zabíhala dál a dále v háj.

Teprve když nastal večer a nad lesem vyplul měsíc, vzpomněla si na návrat, avšak poznala, že sešla s cesty, po které přišla.

Věděla sice, že háj není tak veliký, avšak nevěděla, kterým směrem se dát.

Tu najednou zahlédla před sebou malé stopy bosých nožek – patrně se někdo tudy již před ní ubíral.

Chutě se dala po stopách, až náhle stanula před vysokou a rozsáhlou houštinou, v níž stopy mizely.

Úzkost se již vtírala zlatovlasému dítěti do srdečka, leč přece se vzmužila, prodírajíc se po stopách hustou křovinou, a když touto prošla, zůstala náhle jako zkamenělá.

A nebylo divu! Neboť to, co Anita spatřila, nespatří již snad nikdo nikdy!

Stromy byly plny svěží zeleně a v jejich mohutných listnatých korunách šveholili ptáci, jakoby na jaře, křoviny oděny byly různými květy, které se jen v krásném máji na našich lukách a polích rozvíjejí.

Na hedvábném mechu obíraly rusovlasé lesní panny v průsvitných řízách s podlouhlých lístků bílé, něžné a omamně vonící perličky...

Lesní ženy zhlédly Anitu teprve po chvíli a s podivením se na ni zahleděly. Pak se jí ptaly, jak se dostala do čarovného jejich sídla.

Anita věrně vyprávěla, jak zabloudila v mlázi a jak se dala po čerstvých stopách, domnívajíc se, že někdo již před ní kráčet.

Tu se přiznala jedna z lesních panen, že ze zvědavosti vyšla z čarovného úkrytu v zasněžený háj a tak svýma bosýma nožkami zanechala ve sněhu stopy, které Anitě ukázaly cestu do sídla vil.

Víly shledavše, že Anita je hodná, ale chudá dívka, a vidouce, že se jim nápadně podobá svými zlatými, krásnými vlásky a sličnou tváří, navlékly ony vonné, bílé perličky na tenkou lodyhu něžné jakés květinky a zavěsily je Anitě na hrdlo.

Tato děkovala vroucně, a když ji panny ještě napomenuly, by s hrdla perliček těch dříve nesnímala, dokud nebude doma, ukázaly jí cestu k dědině.

Anita se při jasném svitu měsíce po známé stezce vesele ubírala k domovu.

Byla již na konci lesa, když tu nedočkavá touha, by sobě mohla prohlédnouti dárek dobrých vil, nutila ji perly sejmouti.

Sotvaže však je sňala s hrdla, přetrhla se lodyha, a perličky se rozprchly po zasněžené zemi.

Ubohé dívce zbylo jich pouze několik v malé ručce. Marně plakala a marně hledala zapadlých perliček, nenašla ani jediné.

Domů přišla všecka smutná. Matka ji již s úzkostí očekávala a nemohla se ani dosti nadiviti vyprávění své dcerušky.

Když si perličky, jež Anitě v ruce zůstaly, lépe prohlédla, poznala s úžasem, že jsou z ryzího stříbra...

Zanedlouho po dobrodružství dívčině mezi vílami přišlo jaro.

Zmizel sníh, a hřejivé sluneční paprsky a jásavé ptačí hlásky probudily zemi ze zimního spánku.

Anita zašla opět do háje.

Když přišla v místa, kde tenkrát v zimě rozházela bělostné perličky, ucítila jemnou vůni. Sklonila se níže k mechu, a tu s podivem seznala, že vůně ta vychází od rostoucích tam perliček, které byly zcela takové jako ony, jež dostala darem od dobrých vil.

A když překvapena pohlížela na zvláštní tento zjev, ozval se neznámý hlas neviditelné jakés bytosti:

„Natrhěj těch květiněk, svaž je v malé kytice a jdi je prodat do města!“

Dívka uposlechla a učinila tak, jak jí neznámý hlas radil.

V nedalekém městě nabízela své vonné perličky právě ve chvíli, když jel na bujném bělouši krásný, vznešený panic kolem ní; nebyl to nikdo jiný než mladý rytíř, jemuž patřil výstavný zámek, který stoje na skále vévodil celému městu.

Spatřiv krásnou, zlatovlasou květinářku odkoupil jí květiny, zaplativ jí je měšcem zlatých peněz.

Jak toužebně spěchala dívka z města k milé vísce, nesouc si za květiny stržené peníze! – Ani nevěděla, že za ní z povzdálí jede krásný rytíř, který jí květiny odkoupil.

Radost její matky nelze ani vypsati. Zlíbala vřele svou dcerušku, která jí potom vyprávěla o neznámém jinochovi, jenž jí květiny zlatem zaplatil.

Ale jaký byl úžas obou, když onen mladík náhle vstoupil do jejich světničky!

Vysvětlil matce, že její dceruška se mu zalíbila, a žádal ji, aby mu dala Anitu za manželku.

Matka s Anitou byly nevýslovně šťastny, ale jen to dívku rmoutilo, že je tak docela chudičká a že vznešenému ženichovi žádného věna nemůže přinést.

Šla se ještě rozloučit do milého svého háje, kde perličkový kvítek z mechu líbezně voněl.

Natrhala jej, uvila z něho kytici a poté se vrátila domů.

Skvostný, nádherný povoz, který ji a její matku měl dovézt do zámku ženichova, stál již před chatou.

Že v paláci radostně uvítal mladý rytíř svou čarokrásnou nevěstu a její matku, lze si snadno představit.

Náhle však zraky všech utkvěly na kytici dívčině, jež se třeptala oslňujícím leskem.

A když lépe na ni pohlédli, seznali, že stonky jsou stříbrné, perličky pak z dýmantů.

Takové věno uchystaly lesní panny své zlatovlasé dívčince.

Od těch časů, kdy Anita roztrousila na pokraji háje vonné perličky zapomenuvši výstrahy dobrých lesních vil, rozšířil se ten milý kvítek po všech hájích a lesích, a u nás se nazývá konvalinka.

S nastalým jarem odpočívaje na mechových svých poduškách dýše jemnou vůni, shodnou s něžným dechem zlatovlasé dívky.

TAJEMNÁ SKŘÍNKA.

Na pokraji hlubokého lesa stála malá chaloupka, ve které bydlil Armán, mladý, hezký pastýř, k jehož snědé pleti roztomile slušely jeho černé kučery.

Otce i matku již dávno pochoval, a tak žil sám jen se svým malým hnědým psíkem, kterému říkal Zuzu.

Oba pásali malé stádo ovcí a beránků, které kromě chaloupky bylo jediným Armánovým majetkem.

Jedenkráte, když sluncečko velmi hřálo, zdříml si Armán na chvilku ve chládku a Zuzu, kterého jeho teplý kožíšek důkladně hřál, následoval příkladu svého pána.

Zatím co oba spali, zatoulali se dva beránci k lesu, což probudilo ostražitého Zuzu, který vyskočil a běžel za nimi.

Dříve však, nežli si Armán promnul oči, zatemnila se obloha, nad pastýřem zašelestily šupiny dračích křídel, a když se opět sluncečko objevilo, nebylo po stádu stopy; jen v dáli bylo slyšeti šelest, který působila křídla odlétajícího, nasyceného ještěra, a od lesa zněl smutný štěkot malého Zuzu, který přiháněl dva zbylé beránky.

Armán div si nezoufal nad ztrátou téměř veškerého svého jmění a smutně se ubíral k domovu.

Ráno, sotva vstal, se odebral se svým psíkem a beránky do města, beránky tam prodal a zašel k známému starouškovi, kterému odevzdal do opatrování chaloupku. Potom se vrátil, svázal nejnnutnější věci do uzlíčku a vydal se na cestu do světa.

Kráčel smuten hledat štěstí, obveselován toliko štěkotem svého věrného průvodce, malého Zuzu.

Když tak bloudili temným lesem, potkali stařenku, která nesla nůši klestí. Armán, jsa vždy ochotný, se nabídl, že jí pomůže nésti břímě, což stařenka s povděkem přijala.

Kráčeli dlouhou stezkou, Armán nesl na zádech nůši, babička se ho vyptávala na vše možné, a hlavně po jeho osudech, a Zuzu zatím plašil a honil veverky.

Došli až k velkému, hlubokému potoku, přes nějž vedla lávka, ale ta byla jarní povodní stržena.

TAJEMNÁ SKŘÍNKA.

Tu byla dobrá rada drahá. Armán, kdyby byl neměl břemene a nebyti babičky, byl by přeskočil hravě potok, ale takto to nešlo. Nezbylo mu nic jiného, než aby uchopil babičku do náruči a vkročil do vody, která mu sahala až po pás, aby babičku přenesl.

Ale sotva se dotkla voda cípu jejího šatu, změnila se tato ve vodní žínku, která se mu s rozpustilým smíchem vymkla z objetí a zmizela v tůni potoka.

Armán úžasem div neupadl a stěží se vydrápal na břeh, kde ho očekával Zuzu, který též udiven i štěkati zapomněl.

Nůše Armána valně tížila, a proto ji shodil, neboť co s nůší, když majitelka zmizela!

Ale jeho údiv vzrostl, neb sotva se dotkl klestí, toto se změnilo v pruty zlata.

A od potoka zaskřehotala žába:

„To ti posílá, Armáne, rusalka za tvou ochotu.“

Zuzu, který neměl pro žábu mnoho porozumění, chtěl se na ni s štěkotem vrhnouti, aby ji mohl trochu po lese prohnati, ale jeho pán ho přísně okřikl.

Tak se stal Armán v odměnu za svou ochotu pojednou velkým boháčem.

Přikryl si zlato chrastím a suchým mechem a vydal se na další cestu.

A dobře udělal, neboť zanedlouho potkal tři loupežníky, kteří však, domnívajíce se, že nese chrastí, propustili jej i psíka, který, chudáček, i na pečínku se jim zdál příliš maličký.

Když Armán přešel les, uviděl nedaleko v úrodné rovině velké město.

Zajásal, a první jeho cesta v městě byla do zlatnického krámu.

Zlatník ho chtěl hrubě odbýti, ale když mu Armán nabídl na prodej dva pruty zlata, domníval se, neboť Armán byl, jak jste byli slyšeli již na počátku, velice hezký jinoch, že jest to asi nějaký princ, který cestuje na zapřenou, i vyplatil mu za pruty mnoho peněz.

Náš pastýř si koupil vkusný oblek a najal si velký byt, ve kterém žil v blahobytu a klidu se svým Zuzu, jemuž se to velmi líbilo a který alespoň nyní trochu ztloustl.

Když se oba zotavili, koupil si Armán nedaleko města zámeček s velkými poli, lukami a četnými stády.

Štěstí mu přálo, a za necelé dva roky byl nejbohatším obyvatelem města a okolí – a to měl ještě polovinu prutů ryziho zlata uschovánu.

Svou bývalou chaloupku chtěl darovati stařečkovi, co ji opatroval, ale jízdný posel, kterého tam poslal, se vrátil až za půl roku s nepořízenou, nemoha dojeti konce lesa. Tu poznal Armán, že se jenom tajemným kouzlem dobré rusalky dostal z lesa, a byl jí tím více vděčen.

Jednoho dne před obědem přišel k Arménovi podomní obchodník, nabízejí mu všelijaké zvláštnosti a starožitnosti ke koupi.

Armán dlouho prohlížel zboží, až si konečně vybral několik pěkných věcí. Již je chtěl zaplatiti, když našel pojednou v koši obchodníkovi malou ebenovou skříňku, která se mu zalíbila.

„Co za ni žádáš?“

„Ach, velmožný pane, ta není na prodej,“ pravil obchodník ulekán.

„A proč ne?“ tázal se Armán udiven.

„Dostal jsem ji darem od jednoho kouzelníka, a jest s ní spojeno zvláštní kouzlo; kdo tu skříňku otevře, nebude mít klidu, dokud nedostane to, co skříňka skrývá.“

„Koupím ji přece,“ zasmál se Armán, nevěře slovům prodavačovým, a dal mu hrst zlatáků, načež se obchodník s mnoha díky vzdálil, připomínaje ještě novému majiteli, by se spokojil tím, že jest skříňka jeho vlastnictvím, a neotvíral ji.

Armán vskutku byl jat podivnou předtuchou a umínil si, že skříňky neotevře, a položil ji před sebe na stůl. Ale vtom vběhl do pokoje Zuzu, kterému se podařilo proklouznouti pootevřenými dveřmi, a radostně vyskočil na židli, vrťe ohonem, při čemž shodil se stolu skříňku, která se pádem otevřela.

Armán ji zvedl a k svému úžasu uviděl ve skřínce obrázek dívky okouzující krásy a svitek pergamenu.

Stěží mohl odtrhnouti oči od podobenky, ale zvědavost jej nutila přečísti si pergamen.

Na něm bylo zlatým písmem napsáno:

„Obraz tento jest podobenka princezny Konsuely, dcery krále Modrého království, která byla zakleta nepřitelem královým, knížetem Rovedem, v kamennou sochu. Král v rozhorlení kázal knížete popravit, ale dceru kouzla nezbavil, naopak, socha princezny zmizela beze stopy. Já, nynější vládce Modrého království, bratr nešťastné Konsuely, vdechuji v tuto skříňku, do které vkládám obraz, kouzlo, které pozná každý, kdo ji otevře.“

Podpisu ani letopočtu nemohl Armán přečísti, ale také se ani nenamáhal, nemoha očí odtrhnouti od překrásné dívčí tvářinky.

Pomyslíte si asi, co se následující dny dělo.

Armán nemohl nikde nalézt klidu, stále jen byl u skříňky a s ním Zuzu, který žalostně kňučel, když měl býti vyveden z pokoje, kde byl obrázek princezny Konsuely.

Jednoho dne se jeho pán rozhodl, že půjde princezny hledat.

Odevzdal správu svého panství a jmění spolehlivému úředníku, oblekl se ve svůj starý šat, pod nějž ukryl váček s penězi, vzal si dobrý meč a svou oblíbenou starou kytaru, na kterou kdysi dříve, když býval ještě chudým pastýřem, velmi rád hrával svým beránkům a ovečkám a na kterou dovedl tak krásně hráti, že lesní žínky při zvucích snivé jeho písňe a kytarových akordů tančily – čehož ovšem Armán ani netušil – nu, a pak ovšem ještě s sebou vzal malého Zuzu.

Armán zaměřil směrem k vysokým horám, kde, jak pověst vyprávěla, dříve se rozkládalo Modré království. Za několik dní, živě se nuzně jenom lesními plody, neboť nikde neviděl ani človíčka, nikde nebylo stopy po lidském obydlí, dostoupil vrcholku nejvyšší hory.

Rozhlédl se – obzor mizel v modravé dáli, a dole, v nížině se vzdálená města zdála dětskými hračkami. Nikde nenašel nic, co by ho mohlo uvést na sebe menší stopu.

Již se domníval, že marně konal namáhavou cestu na téměř hory, když tu Zuzu s pronikavým štěkotem běžel ke skalní stěně, jejíž úpatí bylo zakryto křovinami.

Armán ho následoval a stanul před jeskyní, ve které praskal oheň.

Bez váhání vstoupil za psíkem a octl se v příbytku staré čarodějky, jež sedíc na třínožce se na něho osopila, čeho u ní pohledává. Již se chtěl omluviti, ale vtom babice uhodila zlostně malého Zuzu důtkami, které měla upleteny z hadích ocasů, neboť psík stále na ni dorážel, rozpustile štěkaje a tahaje ji za sukni.

Zuzu bolestí až zakvikl a utíkal k nohám svého pána, dožaduje se ochrany.

Armán, který svého psíka měl velmi rád, vytkl čarodějce její drsné chování, tato se však i na něho obořila a zlostně se jala naň pokřikovati, při čemž povstala s třínožky. Tu zpozoroval Armán, že v pozadí jeskyně stojí čarokrásná dívčí mramorová socha. Vzpomněl si na zakletou princeznu Konsuelu.

„Čí je to socha?“ otázal se prudce čarodějky.

„Co je ti po tom, smělče, zaplatíš tak jako tak svou odvážlivost životem!“ A chtěla se naň důtkami sápati, počínajíc mumlati nesrozumitelná slova.

Jeskyně se počala naplňovati černým dýmem.

Armán déle neváhaje tasil meč a bodl směrem, kde tušil, že stojí čarodějnice – a že ji zasáhl, o tom svědčil její zuřivý jek. Dým se rozptýlil, Armán spatřil na zemi se svíjející babici, na kterou se nyní vrhl Zuzu a svými, ač malými, přece jak jehly ostrými zoubky jí prokousl hrdlo.

V tom okamžiku zahřmělo – země se otřásla – vše opět potemnělo.

A když se Armán a Zuzu vzpamatovali, stáli na nádvoří zámku, z jehož dveří vycházela spanilá dívka se slzami v očích děkujíc za své osvobození. Byla to princezna Konsuela.

A nyní se všechno vysvětlilo.

Čarodějka byla matkou knížete Roveda. Když tento byl za svá kouzla popraven, unesla z pomsty sochu princezny Konsuely na svůj hrad, který změnila v skalní jeskyni, by ji nikdo nemohl vypátrati.

Když i Armán pověděl Konsuele své příhody, odebrali se do zámku, kde jim bývalí sloužící čarodějčini radující se, že jsou osvobozeni, připravili skvělou hostinu. Princezna seděla vedle Armána a po druhé straně seděl Zuzu, kterého Konsuela stále hladila a krmila nejlepšími lahůdkami.

Co vám mám ještě povědět?

Uhodnete asi sami, že Armán pojal Konsuelu za choť a že žijí vesele a šťastně a vzpomínají na svá bývalá utrpení.

Malý Zuzu jest zbožňovaným miláčkem všech, zlenošil však dobrými časy tak, že až jedenkrát alespoň ve snu budete chtít navštívit Konsuelu a Armána, nebude vám moci ani přiběhnouti vstříc; jen z nejkrásnějšího pokoje, ve kterém si hrají dětičky šťastné Konsuely a Arména, uslyšíte radostný štěkot.

Bude to jejich věrný strážce Zuzu, který tam děti střeží a ochraňuje a který vás odtamtud přivítá.

Nebojte se ho, malý Zuzu jest velký dobrák a má hodné dětičky rád.

NA ČERNÉM HRADĚ.

I. RŮŽOVÝ ZÁMEK.

Uprostřed lesů, nedaleko cesty vedoucí od hlavního města k západní říšské hranici, stál nevelký sice, ale zato velice malebný zámek. „Růžovým zámekem“ jej zvali uhlíři v milířích uhlí pálící, podle jeho zdí, po nichž se pnuly růže, které ještě více nežli sám majitel Růžového zámku, starý hrabě, měla ráda jeho dceruška, komtesa Andréa.

Komtesa Andréa, jediná dceruška starého hraběte, byla mladistvá dívka, jejíž smích a zpěv zněl po celé dny chodbami a komnatami osamělého zámku. Ona to byla, jež vítala svého otce, když se vracel se svou družinou z lovu, ona mu předčítávala za zimních večerů z knih, které jim posílal její strýc z hlavního města.

Ale léta ubíhala rychleji než voda v potůčku, jenž protékal zámeckou zahradou, a Andréa byla již téměř sedmnáctiletá, když jednoho dne si ji zavolal její otec a drže v ruce list, jenž mu byl doručen zvláštním poslem, oslovil mladičkou komtesu srdečným hlasem, na němž bylo znáti těžko ukrývané pohnutí.

„Milá Andréo,“ pravil po chvíli uvažování, „jak víš, tvůj strýček vévoda Karel zaujímá vynikající postavení u královského dvora v hlavním městě. Právě dnes mi psal, že vyprávěl o tobě královně, a ta si přeje, bys jí byla představena. – Královna patrně míní si tě ponechati ve své družině. Nuže vidíš, drahá dceruško, že samo štěstí je ti neobyčejně příznivé, a proto se musíš co nejdříve vypraviti do hlavního města.“

„A což ty, tatíčku?“

Hrabě se usmál:

„Já zůstanu prozatím zde, ale budeš-li přijata ke dvoru, přesídlím i já do hlavního města.“

Andréa zesmutněla, ale za chvíli se opět usmála.

„Těším se, že mne tam nezanecháš dlouho samotnou. Stýskalo by se mi velmi mnoho po tobě, drahý tatíčku.“

Starý hrabě něžně zlíbal hodnou svou dcerušku. A těch několik dnů, jež komtese zbývalo, rychle uplynulo.

Kteréhosi časného jitra, ještě než slunko vyskočilo nad koruny lesních stromů dosud v ranní dřimotu pohřížených, předjel před bránu Růžového záměčku hraběcí povoz, do něhož vstoupila Andréa, pro samé slzy stěží své okolí rozeznávajíc, by v doprovodu své komorné Markytky a dvou myslivců nastoupila cestu do hlavního města.

Naposledy zamávala její něžná ručka na pozdrav bílým šátečkem starému hraběti, jenž vyložen z okna sledoval její odjezd.

Když již, stále se otáčejíc, nemohla více spatřiti ani zelenavé střechy záměčku, mladistvá komtesa přivřela očka a jala se přemítati o událostech, jaké jí asi blízká budoucnost připraví.

Avšak teplý ranní vánek záhy ji ukolébá v klidný spánek, a tak když opětně otevřela očka, jel již povoz jí zcela neznámou krajinou, mezi divokými skalami a neproniknutelnými lesy.

Andréu, ač byla statečná dívka, pojala zvláštní úzkost a zavolala na svou komornou Markytku, která seděla na kozlíku, by si přisedla k ní do vozu, kterémužto rozkazu tato ráda vyhověla, neboť se též počínala báti; i oba hraběcí myslivci, za povozem na koních jedoucí, se přiblížili k tomuto těsněji.

Slunce již nebylo viděti, v hlubokém skalním údolí nastal soumrak.

Komtesa v přítomnosti své komorné nabyla opět lepší mysli, a zanedlouho zazníval z povozu veselý dívčí smích.

Pojednou povoz zvolnil jízdu, ale ani komtesa ani Markytka toho nepozorovaly, neboť Andréa vyprávěla právě jakousi veselou příhodu z kláštera, v němž byla dříve na vychování.

Teprve zastavení povozu a nespěšné zaklepání na dvířka, jež Markytka při svém vstupu zastřela záclonkou, komtesu vyrušilo.

„Copak se stalo?“ tázala se, neotvírajíc.

„Nemůžeme jeti dále, komteso,“ rozeznala hlas kočího.

„Tak, a proč?“

„Již asi půl hodiny jeli jsme hustou mlhou, která nás však nyní již tak zahalila, že nevidím ani na koně. – Obávám se proto pokračovati v nebezpečné jízdě, bychom se nezřítili někam do propasti.“

„Posečkejte, hned se podívám,“ a Andréa otevřevši dvířka seskočila na zemi.

Udiveně se rozhlédla. Kočí nepřeháněl – vždyť zajisté nestál daleko, a přece ho nemohla rozeznati, tak byla mlha hustá.

Chtěla se ho zeptati na radu, když vtom zaslechla jeho výkřik, zařičení a dusot koní následovaný hrčením kočáru. – Koně se patrně něčeho ulekli a splašivše se dali se do běhu, že jich kočí nemohl udržeti.

Komtesa jata jsouc bázní je volala, ale marně – po povozu ani myslivcích nebylo nikde stopy.

Usedla tudíž u cesty, doufajíc, že až se mlha rozptýlí, kočí se s povozem vrátí. Ale její naděje ji zklamala, neboť když mlha prořídla, byla již v skalním údolí noc.

Andréa, kdyby nebyla bývala příliš hrdá, snad by se byla dala strachem do pláče, neboť se údolím počínalo ozývati hlasité vytí vlků, kteří jako by tušili blízkou kořist.

Ubohá dívka nevěděla, co počítí, když tu pojednou ve chvíli největší bezradnosti zaslechla dusot cválajícího koně.

Domnívajíc se, že jest to snad jeden z myslivců, radostně mu chvátala vstříc.

Kůň se před ní zastavil, a tu k svému překvapení poznala, že na něm sedí jakási dáma.

„Kdo jsi?“ tázala se tato komtesy.

Andréa jí vyličila několika slovy svůj příběh, prosíc ji, by jí neznámá pomohla z nesnází.

„Jmenuji se Sorsa a mám nedaleko odtud svůj hrad, kde si budeš moci odpočinouti. Jsi ostatně daleko od cesty, jež vede k sídelnímu městu, tvůj kočí v mlhách zbloudil. Pojď, pomohu ti do sedla, usedneš si přede mne.“

Komtesa poděkovavši paní Sorse lehce se vyhoupla do sedla, a již s nimi kůň uháněl temnou nocí. Za jízdy žádná nepromluvila, až teprve když stanul kůň před vysokou zdí, v níž rozeznala Andréa obrysy brány, prohodila Sorsa:

„Jsme u cíle.“

Sotvaže to dořekla, brána se tiše otevřela a opět tiše zavřela, jakmile jí kůň proběhl. Octly se pod korunami vysokých stromů, patrně hradní zahrady, pod nimiž však panovala úplná tma.

Andréa byla již velmi unavena, takže se stěží přemáhala, aby v sedle neusnula, a proto se velice zaradovala, když Sorsa zastavila trhnutím uzdy koně a pravila:

„Seskoč, Andréo, zde jsme již před hradní budovou.“

Komtesa seskočila do hebkého písku a se stísněným srdečkem se zadívala na temnou, vysokou budovu, jejíž okna byla neosvětlena.

„Následuj mne,“ pravila Sorsa, a aniž se starala o koně, vstoupila malou brankou do budovy. Andréa, jež ji následovala, zaváhala na prahu, vtom však se dveře branky zavřely, a závora zapadla.

„Nu, pojď přece, Andreo,“ vybídla ji Sorsa, a komtese se zdálo, že její hlas zní nějak podivně.

„Bojím se, abych neupadla, je zde taková tma,“ odpověděla.

„Tomu lze snadno odpomoci,“ zasmála se Sorsa a třikráte zatleskala.

Okamžitě zaplálo podivné zelenavé světlo, jež ozářilo klenutou chodbu i Sorsu, kterou si teprve nyní mohla komtesa prohlédnouti.

Stěží však ztlumila výkřik údesu, neboť paní Sorsa nebyla mladou dámou, za jakou ji byla dříve komtesa pokládala, ale ohyzdnou starou ženou, jejíž vpadlé oči byly podobny spíše očím důlkům smrti, a její nos se klenul nad širokými ústy jako dravčí zobák.

Ale Andréa se nemohla nyní rozmýšlet, ostatně, dveře byly již zavřeny, a proto se jala stoupati za Sorsou po točitých schodech až do nové chodby, v níž byly četné dveře.

Sorsa jedny otevřela a pravila hlasem pokud možno přívětivým:

„Vejdí jen dovnitř, nalezněš tam již připravenou večeři i lůžko.“

Komtesa poděkovala a nedávajíc se dvakráte pobízeti vstoupila do pokoje, uklonivši se dříve Sorse s přáním dobré noci.

Byl to dosti útulný pokojík, jenž jí byl určen za ložnici, ač se Andréa marně ptala sama sebe, pro koho vlastně byla připravena večeře na stole stojící a odestlané lůžko pod modrými nebesy.

Ale hlad a únava přemáhá zvědavost, a proto komtesa, potřásši sličnou hlavinkou, s chutí se pustila do večeře.

Sotvaže se však její rudé rtíky dotkly poháru s vínem a trochu se napila, sklesla jí hlavička... Andréa usnula.

II. V MOCI KOUZELNICE.

Nebylo již daleko do poledne, když komtesa Andréa procitla, ležíc odstrojena na hebkých poduškách pod modrými nebesy.

Dlouho se nemohla upamatovati na to, kterak se octla v hradní komnatě, avšak tu se již otevřely dveře, a její pohled spočinuvší na vstupující Sorse jí vše připomněl.

„Dobré jitro, paní Sorso,“ pravila Andréa, přitahujíc si pokrývku až k bradičce a přivírajíc očka, neboť viděti ohyzdnou Sorsu nebylo při probuzení právě nejpříjemnější.

„I já ti přeji dobrého jitra. Jak pozoruji, spala jsi dobře,“ odpověděla Sorsa, načež přistoupivši blíže pokračovala: „Nyní pěkně vstaň, čokoládu k snídání máš již na stole připravenou; potom, až se umyješ a nasnídáš, koupelna je vedle tohoto pokoje, přijdu sem, a pohovoříme si spolu.“

Sotvaže Sorsa odešla, komtesa hbitě seskočila s postýlky a aniž vklouzla do svých malých střevíčků, běžela bosa do koupelny s ložnicí sousedící. Tam napustila do velké mramorové vany čerstvou vodu a hup! již se v ní brouzdala.

Po chvíli, když se řádně vykoupala, se oblékla a šla se nasnídat. Čokoláda byla sice již vychladlá, ale což to Andrée vadilo! Osvěžená koupelí, posilněna dobrou snídaní nabyla svého veselého rozmaru, jenž jí byl po noční příhodě opustil.

Nemusím vám snad ani podotýkati, že mladistvá komtesa, jako hodná a milující dcera, stále myslila a vzpomínala na svého otce, jenž, chudák, neměl ani potuchy o tom, co jeho jedináčka stihlo.

Když Sorsa vstoupila opět do pokoje, našla Andréu, kterak prozpěvujíc si dívá se z okna do hradní zahrady. Při jejím příchodu komtesa ustala ve zpěvu a obrátivši se pravila: „Jsem vám velkými díky zavázána za vaše pohostinství, paní Sorso, nyní však vás prosím, byste mi poradila, co mám počítí, abych se dostala do

sídelního města k svému strýci, a byste mimo radu poskytla mně laskavě pomoci.“

Sorsa propukla po těchto slovech v odporný chechtot.

„Hoho,“ smála se, „tak snadno se slečinka ode mne nedostane! Snad si nemyslíš, že jsem si tě přivezla na svůj hrad jenom proto, abych tě pohostila? – Jsem sama, bez služebnictva, a dnes bude u mne na večeři vzácná společnost, i musíš nositi na stůl a mé hosty svým smíchem obveselovati, potom teprve si spolu pohovoříme o tvé cestě.“

Komtesa Andréa hrdě pozvedla něžnou hlavinku:

„Jsem hraběcí dcera, paní Sorso, a nebudu vám ani vašim hostům nikdy posluhovati, a žádám vás, byste mne ihned propustila.“

Sorsa se ušklíbla a komtesa zpozorovala v jejích rukou důtky z hadů spletené.

„Neuposlechneš-li, budeš ztrestána, uvidíme ihned, až ucítí tvé jemné tělo důtky, zda budeš ještě vzdorovati,“ a udeřivši ji prudce odešla, nevšímajíc si více Andréy, která bolestí a hanbou plačíc sklesla k zemi.

Pojednou se komtesa vztyčila; zdálo se jí, že zaslechla odkudsi slabý vzdech, napiatě naslouchala – nemýlila se, vzdech se opakoval.

Andréa přikročila k oknu a vyhlédla ven. Opět slyšela bolestné stenání.

Pozorně se rozhlížela – stenání vycházelo z okna, jež bylo nad oknem pokoje, v němž byla uzavřena.

„Patrně se někdo též dostal do moci té ničemné Sorsy jako já,“ pomyslila si, a opatrně se rozhlédnuvši hradní zahradou, která se prostírala hluboko dole pod oknem, vyklonila se z okna.

Stenání chvílemi ustávalo. Nebylo pochyby, někomu bylo třeba pomoci.

Andréa pozorně pohlédla k oknu; hradní zeď mezi oběma okny byla sice vystavěna z vyčnívajících kamenů, že by se po nich mohl odvážný muž pokusiti vylézt nahoru, avšak k tomu bylo potřebí velké síly, a té se komtese nedostávalo. Smutně pohlédla na své drobné ručky a odstoupila od okna. – Ale div hlasitě nezajásala, vždyť Sorsa, když udeřivši ji důtkami prudce odešla, zapomněla zavřít dveře, které byly pootevřeny.

Bez váhání vyběhla Andréa na chodbu, a aniž více pomýšlela na útěk, jala se opatrně plížit podél zdi, by našla schodiště vedoucí k místnosti, odkud vycházelo stenání, neboť šlechtná komtesa chtěla nejprve pomoci tomu, kdo snad bez útěchy trpěl v moci zlé Sorsy.

Konečně zahlédla schodiště, ale zděšením nehnutě stanula. U schodiště spali dva obrovští vlci. Andréa je chvíli pozorovala, pak dodavši si odvahy proběhla po schodech mezi nimi jako lehkonohá víla z lesů, které obklopovaly její rodný zámeček.

Schody se končily před železnými dveřmi, které byly uzavřeny, a komtesa marně pátrala po klíči nebo zámku.

Přiblížila k nim své růžové ouško; ano, za nimi byl kdosi, kdo trpěl; slyšela nyní zřetelně stenání.

Zoufalá a bezradná se opřela o velké hlavice hřebů, jimiž dveře byly pobity, když tu ucítila, že jedna z nich se pohnula. Stiskla ji pevněji, a hle, dveře se neslyšně otevřely.

Andréa bez váhání vstoupila dovnitř, avšak úžasem a leknutím ucouvla, neboť uprostřed místnosti, u sloupu, jenž podpíral klenbu, stál přikován mladý muž, na jehož čele byla hluboká rána a jehož tělo bylo pokryto krvácejícími stopami, jež zanechaly důtky – komtesa pochopila.

Nešťastný muž byl zajatcem právě tak jako ona.

Nerozmýšlejíc se déle přistoupila k němu.

Nepozoroval jí, neboť byl v bezvědomí.

Hbitě mu přetřela svým šátečkem obličej.

Po chvíli procitl a upřev na ni své velké, černé oči pravil tichým hlasem:

„Kdo jsi, čarovná bytosti? Jsi snad již mnou tak toužebně očekávaným andělem smrti?“

„Nikoliv, tím nejsem,“ usmála se Andréa a doložila smutně: „Jsem zajata zde na hradě, ale doufám, že tě budu moci vysvoboditi.“

„Oh, to se ti nepodaří, spanilá dívko, kterak bys mne mohla zbaviti okovů...“

„Pověz mi vše, kdo jsi, a snad nalezneme nějakou možnost, bychom odtud oba uprchli.“

Mladý muž se po chvíli, zatím co mu Andréa stírala zaschlou krev s obličej, jal vypravovati:

„Jsem hrabě Olivier, velitel královského pluku bílých kyrysníků. Před měsícem, při pronásledování lupičů v nedalekých lesích, byl jsem poraněn na hlavě, takže jsem v bezvědomí spadl s koně. Moji vojíni mne nenalezli, zato však mne našla Sorsa, která mne dopravila na svůj hrad. Když jsem se poněkud ze svého zranění zotavil, žádala mne, bych ji pojal za manželku. Odmítl jsem státi se chotěm ženy, jíž nemiluji a která nejenom jest ohyzdná, ale jest i známa jako jedna z posledních žijících zlých kouzelnic. Uspala mne zvlášť připraveným vínem, a když jsem procitl, byl jsem ukován v tomto pokoji. Svými důtkami mne každodenně nutí, abych svolil k splnění jejího přání – ovšem, řekl jsem jí, že raději chci zemřít. Tu mi podává vždy zvláštní nápoj, jakýsi elixír života, po jehož nuceném požití nabývám nových sil, bych mohl trpěti muka jejího bičování. Avšak nyní, krásná dívko, mi pověz, kdo jsi ty?“

Komtesa mu v krátkosti vylíčila své příhody, načež pravila:

„Nyní si však nutno pospíšiti, milý hrabě, než nás Sorsa překvapí.“

Olivier se smutně usmál:

„Kterak se však zbavím okovů, drahá komteso?“

„Kdybychom věděli, kde jest od nich klíč!“

„Ach, ten má zavěšený na hrdle Sorsa. V tuto dobu sice spí, ale jest nesnadné dostat se do její ložnice. Zanech mne proto mému osudu a prchni, drahá dívko!“ zaprosil hrabě.

„Nikdy, prchnu toliko s tebou! – Kde je ložnice Sorsina?“ otázala se komtesa.

Hrabě chtěl již odpověděti, když tu zaslechli na schodech kroky.

„Sorsa!“ vzkřikli oba zděšeně.

Andréa však hbitě se rozhlédla místností a vklouzla za staré závěsy visící u oken.

A jakmile byla ukryta, kouzelnice Sorsa již vstoupila do místnosti.

„Nuže, můj sladký Oliviere, již ses rozmyslil?“ tázala se, a když se jí nedostalo odpovědi, chtěla ho udeřiti svými důtkami. Komtesa zapoměla veškeré opatrnosti a bez rozmyšlení se vrhla před hraběte, takže rána jemu určená zasáhla ji.

Olivier vzkřikl a napial veškerou sílu, by přetrhl pouta, aby mohl přispěti k ochraně André, která se neváhala za něho obětovati.

Sorsa byla tak překvapena objevením se André, že upustila důtky.

Komtesa je rychle uchopila a vyhodila otevřeným oknem.

Kouzelnice však byla zachváčena takovým záchvatem zlosti, že na chvíli pozbyla vědomí.

André se k ní sklonila a strhla jí s krku na řetízku visící klíč, jímž otevřela Olivieroovi okovy, které ihned připevnila kouzelnici, pobízejíc hraběte ke spěchu; sotvaže Sorsa byla spoutána, komtesa přikročila k oknu, by se na čerstvém vzduchu zotavila.

Po chvíli, když se obrátila, stál již před ní hrabě oblečen ve svůj bílý kyrynský stejnokroj s rudým vyložením. Drže v ruce třírohý černý klobouk hluboce se jí uklonil, by poděkoval za vysvobození. – Škoda, že Sorsa byla ještě stále zlostí v bezvědomí, jinak by byla viděla, kterak si oba mladí lidé padli v objetí a Olivier po prvé políbil uzardělou André.

Potom bez váhání vyběhli na schodiště.

Vlci sice již nespali, ale břitký kord Olivieroův je učinil navždy neškodnými.

Šťastně otevřeli hradní bránu a vběhli do lesa, když tu uslyšeli dusot četných koní.

Hrabě objav Andréu vytasil poznovu kord, by ji ochránil proti hrozícímu nebezpečí, vtom se již objevili první jezdci.

Jak se však Olivier zaradoval, poznav v jezdcích vojíny svého pluku, kteří dosud po něm pátrali.

V malé chvíli zazněly polnice, a okolo hraběte se shromáždil celý pluk.

Olivier vyličil několika slovy důstojníkům své osudy, avšak dříve ještě, nežli je skončil, několik kyryníků již spěchalo k hradu, by potrestali Sorsu za to, co učinila jejich milovanému veliteli.

Sorsa byla velice nepříjemně probuzena ze své mdloby.

Několik vojínů ji obklopovalo a šlehalo ji ještě vydatněji, nežli ona tak činila Olivieroovi.

Marně jim zlořečila a svolávala na pomoc všechny děsy. Proti tolika mužům byla její kouzla bezmocná.

Vojíny však zanedlouho omrzelo poslouchati její kletby, a proto ji vyvlekli na nádvoří, kde ji hodili na hranici, takže když hrabě Olivier s Andréou a důstojníky vešli do nádvoří, aby pronesli nad Sorsou soud, hořela tato již na hranici.

Tak ji stihl spravedlivý soud, a nikdo vojíny za jejich horlivost ani nepokáral.

Komtesa Andréa majíc po svém boku Oliviera a následována jsouc celým plukem se šťastně dostala do sídelního města a byla nejenom s radostí uvítána strýcem, ale dostalo se jí i vlídného přijetí královnou.

Tato, když vyslechla Andréino vypravování, jmenovala komtesu svou první dvorní dámou, a komtesa se stala záhy její nejdůvěrnější přítelkyní.

Král pak jmenoval hraběte Oliviera velitelem své tělesné gardy a propůjčil mu za jeho statečnost v boji vysoké vyznamenání.

Se slzami v očích četl staříčkový hrabě na Růžovém záměčku dopis vévody Karla, v němž mu líčil vše, co Andréa zažila od chvíle, kdy opustila otcovský dům.

Jak radostně zabušilo jeho otcovské srdce, vždyť byl v hrozných úzkostech o svého jedináčka od chvíle, kdy se kočí vrátil s Markytkou, Andréinou komornou, a oběma myslivci zpět na zámek se zoufalou zprávou, že se jim komtesa v mlze při vystoupení z vozu ztratila. A marně, marně ji dal starý hrabě po celém okolí hledati.

Znovu a znovu četl dopis, načež všecek záře radostí, ač mu z očí kanuly slzy štěstí, zavolal svého komorníka, by mu připravil vše na cestu do sídelního města, a aby mu oblekl nejnádhernější oblek.

Po chvíli zavlál na zámecké věži prapor, a po celém okolí se rozléhal jásot. – Nejšťastnější a nejveselejší ze všech byl však staříčkový hrabě.

A ptáte se proč?

Vždyť jel ke dvoru na svatbu svého jedináčka, komtesy Andréy s jejím milovaným hrabětem Olivierem!

OBSAH:

Odvážná princezna.....	1
Kalikatova flétna.....	41
Nevděčný kníže.....	55
Lesní perličky.....	71
Tajemná skříňka.....	79
Na Černém hradě.....	91

Rodičům a přátelům malých čtenářů!

Populární autor DE LA CÁMARA získal si již nesmírné obliby v kruhu malých čtenářů svými skvostnými pohádkami vydanými minulé zimy. „Čarodějovy pohádky“ způsobily pravý rozruch byvše během jedné vánoční sezony rozebrány, a vyšly právě v novém vydání. Pro letošní sezónu vydali jsme novou sbírku pohádek:

DE LA CÁMARA:

„MOJE POHÁDKY“,

kteří budou opět nejenom skutečnou ozdobou literatury, nýbrž i knihou, jaké jest velice zapotřebí dětské mládeži – totiž knihou poutavou a zároveň i výchovnou.

Příhody statečných pohádkových princů a čarokrásných princezen zakresleny v malebný rámec pohádkových krajů dovedou dětskou duši úplně zaujmouti, neboť dítěti jest blaze v této vysněné říši a nechce se mu z ní navrátiti, protože svět pohádek jest zaslíbenou zemí jeho věku. Prvotřídně vypravenou sbírku těchto původních pohádek vydali jsme s nádhernými barvotisky Artuše Scheinera, ve skvostné originelní vazbě.

„Moje pohádky“ doporučujeme vřele všem, kdož chtějí dítěti připravit krásné chvíle ušlechtilé zábavy.

„Moje pohádky“ vyšly též v jednotlivých dílech „ČAROVNÝ SVĚT“ a „Z ŘÍŠE VIL“. Pokračováním sbírky „Čarovný svět“ jest kniha „Z říše vil,“ ve stejně nádherné výpravě.

Nejkrásnější pohádky ve skvostné výpravě!

DE LA CÁMARA:

ČARODĚJOVY POHÁDKY.

Druhé vydání.

Tato nádherně vypravená sbírka nejkrásnějších pohádek rozmarného a poutavého obsahu s radostí bude uvítána rodiči, kteří svým dětem chtějí nejenom opravdovou radost způsobiti, ale v nich zároveň i budit touhu, byť dítěti dosud neuvědomělou, po čistotě pravé krásy, jaká panuje ve fantastickém světě těchto pohádek. Vnímavá, důvěřivá dětská duše jest s to zcela lehýnce jako obláček se přenést v kouzelné, báječné kraje, prostírající se pod nekonečným azurem, s něhož září věčně zlaté pohádkové slunce. A dítě si zamiluje tyto kraje, sídlo hrdinných princů a rozkošných princezen, bude s nimi žíti jejich poutavé příhody, mysl dětskou vzrušující.

Žádná hračka nemůže dítěti tolik poskytnouti, jako „ČARODĚJOVY POHÁDKY“, kniha pohádek ušlechtilých a povznášejících.

„ČARODĚJOVY POHÁDKY“ obsahují 280 text. stran velkého, čtvercového formátu, ve skvostné originelní vazbě a v prvotřídní grafické úpravě, s nádhernými barvotisky a kresbami Artuše Scheinera.

Cena ve skvostné vazbě Kč 52 –.

V jednotlivých dílech ve stejné nádherné úpravě:

DE LA CÁMARA:

SNY O PRINCEZNÁCH.

Druhé vydání. Ve skvostné vazbě cena Kč 28 –.

DE LA CÁMARA:

V KOUZELNÉM ZRCADLE.

Druhé vydání. Ve skvostné vazbě cena Kč 28*–.

Ceny všech knih bez každé další přírážky.

Objednávky vyřídí každé knihkupectví, jakož i přímo

Nakladatelství **KARLA ŠOLCE** v Kutné Hoře.